VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 142 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Torstaina, marrask. 23 p. — Thursday, Nov. 23, 1961

USAn, NLn ja Britannian ydinasekokeilukielto-neuvottelut marrask. 28

Yhdysvallat kuitenkin kieltäytyy hyväksymästä kokeiden lopettamista neuvottelujen ajaksi

Moskova. — Neuvostoliitto, Britannia ja Yhdysvallat ovat sopineet ydinasekokeilukieltoneuvottelujen uudelleen aloittamisesta Genevessa marraskuun 28 päivänä.

Neuvostoliitto suostui ehdotukseen vain sillä ehdolla, että neuvottelujen jatkuessa mikään maa ei suorita kokeita. Sen taholta sanottiin:

"On luonnollisestikin ymmärrettävää, että jos jokin valta ryhtyy ydinasekokeiluihin neuvottelujen kestäessä, niin silloin toinen osapuoli on pakotettu niiden tilanteiden johdosta, joihin Neuvostoliiton hallitus on aikaisemmin viitannut, tekemään asianmukaisen johtopäätöksen ydinasekokeiluihin nähden."

Yhdysvaltain hallitus määräsi tiistaina kokeilukieltoneuvottelijansa lähtemään takaisin Geneveen, mutta samalla vihjailtiin, että Yhdysvallat tulee vaatimaan valvontaa ydinasekokeilujen keskeyttämisen takaamiseksi neuvottelujen kestäessä, jos neuvostoliittolaiselta taholta edelleen vaaditaan kokeilujen keskeyttämistä ehtona neuvottelujen jatkamiselle.

Samalla tiedoitettiin Washingtonissa, että eräs Yhdysvaltain puhemies oli sanonut jotta Yhdysvallat tulee jatkamaan ydinasekokeitaan siinä määrässä kuin se pitää tarpeellisena kansallisen turvallisuutensa takaamiseksi.

Tämä merkitsee oleellisesti sitä, että Yhdysvallat täten jarruttaa kokeilukieltoneuvotteluja, joiden uudelleen aloittamisesta länsimaisella taholla on pidetty niin suurta melua viime aikoina.

Neuvostoliiton vastauksessa länsimaille kokeilukieltoneuvottelujen uudelleen aloittamisesta sanotaan, että Neuvostoliitto *on valmis* aloittamaan neuvottelut uudelleen jos on toiveita, että niillä voidaan kaventaa Neuvostoliiton ja länsimaiden kannanottojen välistä kuilua.

Neuvostoliittolaisessa vastauksessa tähdennettiin kuitenkin, että tulisi neuvotella yleisestä ja täydellisestä aseistariisumisesta ja kehoitettiin perustamaan sellainen neuvotteluelin, jossa voitaisiin työskennellä sellaisen päämäärän saavuttamiseksi.

BRITANNIA EPÄVARMA NEUVOTTELUJEN HYÖDYSTÄ

Lontoo. — Myös Britannian hallitus valmistautui tiistaina lähettämään edustajansa Geneveen neuvottelemaan Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain edustajien kanssa ydinasekokeilukiellosta, ilmoittavat viranomaiset täällä.

Ulkoministeriöstä ilmoitettiin, että siellä tervehdittiin Neuvostoliiton vastausta, jossa ilmoitettiin sen valmiudesta keskustella asiasta, mutta joissakin piireissä ollaan sitä mieltä, että sellaisista neuvotteluista tuskin on mitään hyötyä.

Neuvostoliiton Britannialle ja Yhdysvalloille jättämässä nootissa korostetaan, että mm. Ranskan ei tule suorittaa ydinasekokeita neuvottelujen kestäessä tai muussa tapauksessa konferenssi voisi ajautua uudelleen karille.

Ranskan ydinasekokeista voitanee keskustella *silloin* kun Ranskan presidentti de Gaulle tapaa Britannian pääministeri Harold Macmillanin täällä huomenna, lauantaina ja sunnuntaina.

USA pelkää Orientalin maakunnan eroamista Gizengan johdolla

United Nations. — Neuvostoliitto ilmoitti YKn turvallisuusneuvoston istunnossa tiistaina, ettei sillä ole tässä vaiheessa mitään aikeita hyväksyä Yhdysvaltain vaatimuksia jotta Kongon keskushallituksen asemaa vahvistettaisiin tarkoituksella suoda sille mahdollisuus käyttää viomakeinoja kapinallisuuden kukistamiseksi maan itäisissä maakunnissa.

Syyttäen Yhdysvaltoja vehkeilystä Kongon tilanteen yhteydessä Neuvostoliiton edustaja Valerian Zorin sanoi, että länsimaat ovat niitä, jotka ovat jarruttamassa Kongon ongelman ratkaisua.

Turvallisuusneuvoston edessä on keskusteltavana kolmen vallan päätöslauselmaehdotus, jossa kosketellaan pääasiallisesti Katangan maakunnan Kongosta eronneeksi julistautumista. Yhdysvaltain taholta on esitetty muutosehdotuksia, joissa vaaditaan toimenpiteitä kaikkia keskushallituksen alaisuudesta eroamisia vastaan.

Tämä siitä syystä, että Yhdysvallat pelkää Antoine Gizengan johtaman Orientalen maakunnan erkanemista Kongosta. Gizengaa pidetään yleisesti Kongon murhatun pääministeri Patrice Lumumban poliittisena perillisenä ja kallistuvaisena vasemmistolaiselle puolelle.

Neuvostoliitto on ilmaissut kannattavansa kolmen vallan päätöslauselmaehdotusta, mutta kieltäytyvänsä hyväksymästä Yhdysvaltain muutosehdotuksia, joiden tarkoituksena, sanoi Zorin, on harhauttaa päätavoite, joka on kolonialistien häätäminen Kongosta.

"Teillä on ollut teidän länsimainen koneistonne täällä, teidän Yhdistyneiden Kansakuntienne sotilaat ovat olleet Kongossa, teidän korkein esikuntanne antamassa määräyksiä", sanoi Zorin. "Mikä siitä on ollut tulos?", kysyi hän. "Operaation luhistuminen, Hammarskjöldin murha ja uusi kriisi Katangassa."

Zorin syytti, että jotkut turvallisuusneuvoston jäsenistä haluavat tehdä Katangaa koskevasta päätöslauselmasta keinon sellaisen politiikan toteuttamiseksi, jolla ei ole mitään yhteyttä Kongon todellisten etujen kanssa.

Yhdysvaltain muutosehdotuksien joukossa vaaditaan mm., että YKn yleissihteerin tulisi ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin Kongon keskushallituksen asejoukkojen uudelleen järjestämiseksi ja harjoittamiseksi.

Zorin katsoi, että sellainen tehtävä olisi valtava ja vaatisi YKn joukkojen o'emista maassa vuosikymmenien ajan.

Yhdysvallat pyysi asian käsittelyn siirtämistä huomiseen, jolloin keskustelua päätöslauselmasta jatketaan.

Kuuba syyttää USAta sekaantumisesta Dom. Tasavallassa

United Nations. — Kuuba syytti tiistaina, että Yhdysvallat oli sekaantunut Dominikaanisen Tasavallan kriisiin ja vaati, että YKn turvallisuusneuvostossa on otettava asia harkittavaksi viipymättä.

Vaatimus esitettiin Kuuban päävaltuutetun Mario Garcia Inchausteguin kirjeessä turvallisuusneuvoston presidentti Neuvostoliiton Valerian Zorinille.

Turvallisuusneuvoston eräistä piireistä ilmoitettiin, että presidentti Zorin tulee neuvottelemaan neuvoston jäsenmaiden edustajien kanssa ja määräämään päivän asian käsittelyä varten.

Kirjeessä pyydettiin Zorinia saattamaan turvallisuusneuvosto ryhtymään asianvaatimiin toimenpiteisiin "ennenkuin Yhdysvallat kykenee toteuttamaan tarkoituksensa pakoittaa Dominikaanisen Tasavallan kansa voimakkaan vihollisen riittämättömään vastustamiseen ja ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin tämän estämiseksi tapahtumasta."

NLn presidentti saanut suuren vastaanoton Sudanissa

Kartum, Sudan. — Noin 90,000 sudanilaista, monet saapuneet hevosilla ja kameleilla, ottivat maanantaina vastaan Neuvostoliiton presidentti Leonid Brezhnevin hänen saapuessaan El Obeidiin, joka on suuri rautateiden yhtymäkohta 220 mailia täältä. Brezhnev, Sudanin presidentti Ibrahim Abboudin saattamana, palasi Kartoumiin tiistaina.

VIIME TIEDOT

Helsinki. — Presidentti Urho Kekkonen ja ulkoministeri Ahti Karjalainen matkustivat eilen junalla Moskovaan, josta he jatkavat matkaansa lentokoneella Novosibirskiin, Siperiassa, jossa he kohtaavat pääministeri Nikita Hrushtshevin huomenna.

Moskova. — Norjan ulkoministeri Halvard Lange sanoi eilen Neuvostoliiton ensimmäiselle varapääministeri Anastas Mikojanille ja ulkoministeri Andrei Gromykolle, että hän ei voi hyväksyä Neuvosstoliiton kannanottoa Länsi-Saksaan nähden. Neuvostoliittolaiset muistuttivat norjalaiselle, että vaikka Neuvostoliiton ansiosta Norja vapautettiin natsismin otteesta viime maailmansodassa norjalaiset johtajat ovat nyt saattaneet Norjan liittosuhteisiin samanlaisten ainesten kanssa.

Moskova. — Länsisaksalaiset turistit Walter Naumann ja Peter Sontagg tunnustivat eilen, että he olivat syyllistyneet vakoiluun Neuvostoliiton alueella Yhdysvaltain hyväksi.

Washington. — Yhdysvaltain presidentti Kennedyn ja Länsi-Saksan kansleri Adenauerin kolme päivää kestäneistä neuvonpidoista annettiin eilen kommunikea, jossa sanottiin länsimaiden toivovan neuvotteluja Berliinin ongelmasta ennen vuoden loppua. Samalla kuitenkin vihjattiin, että länsimaat aikovat pitää kiinni "oikeuksistaan" Länsi-Berliinissä.

Point Arguello, Calif. — Eilen lähetettiin täältä avaruuteen maapalloa kiertämään satelliitti, jonka lähettämisestä ilmoitettiin vasta tapahtuman jälkeen ja jonka sanotaan olevan ehkä Samos-vakoilusatelliitin. Eräs puhemies sanoi, että satelliitista ei tulla antamaan enempiä tietoja.

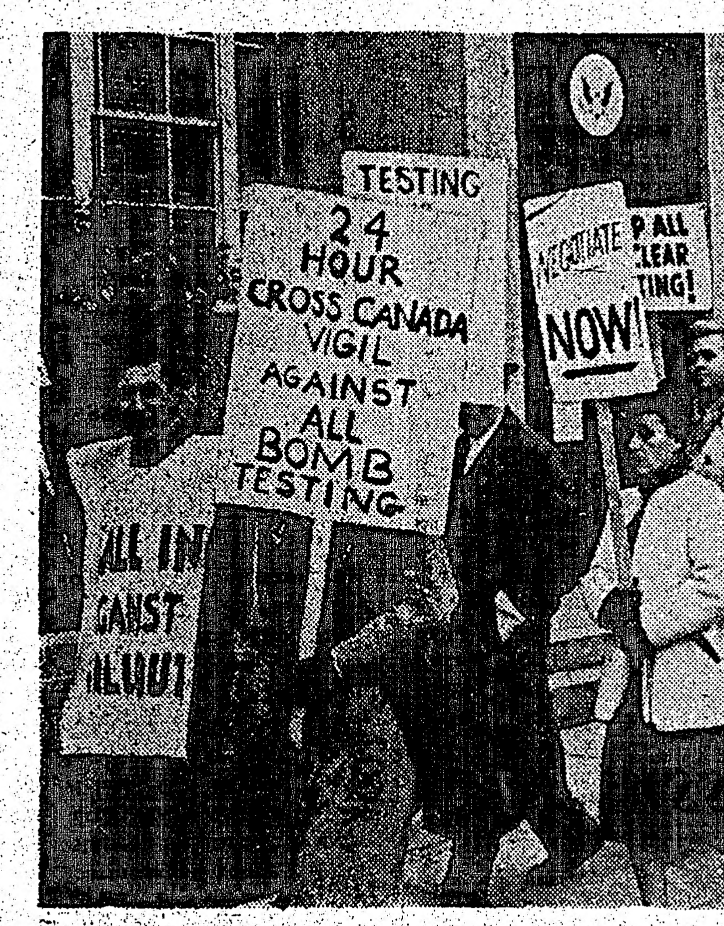

Sodassa kaatuneiden muistopäivänä järjestettiin Canadassa atomipommikokeilujen vastaisia mielenosoituksia USA:n ja Neuvostoliiton lähetystöjen ja konsulaattien edustalla. Yltäoleva kuva on mielenosoituksesta USA:n konsulaatin edustalla Torontossa.

N-liittolainen kirkko hyväksytty kirkkojen maailmanneuvostoon

New Delhi, Intia. — Tällä viikolla hyväksyttiin Kirkkojen Maailmanneuvoston jäsenyyteen idän suurin ortodoksinen kirkkojärjestö, Neuvostoliiton venäläinen ortodoksinen kirkko.

Jäsenoikeuksien myöntämisestä äänestettäessä annettiin 149 ääntä 142 jäsenoikeuksien venäläiselle kirkolle myöntämisen puolesta. Kolmella äänellä vastutettiin ja neljä jäsenkirkkoa pidättäytyi äänestämästä.

Samanlaisilla enemmistöillä hyväksyttiin myös 22 muuta kirkkoa sosialistisista maista neuvoston jäsenyyteen. Ne ovat bulgarialaisia, puolalaisia ja romanialaisia. Neuvoston kokouksessa oli edustettuna 150 kirkkoa 625 edustajan kautta.

Neuvosto edustaa 175 protetanttista ja ortodoksista kirkkoa 50 maasta ja niiden seurakuntien lukumäärä on arviolta 250,000,000.

Venäjän ja muiden sosialististen tasavaltojen ja kansandemokraattisten maiden kirkkojen hyväksyminen neuvoston jäsenyyteen merkitsee sitä, että neuvoston jäsenyydessä on nyt suurin osa maailman protestanttisista ja idän ortodoksisista kirkoista.

Neuvostoliittolaisen kirkon jäsenhakemuksen yhteydessä antamissa tiedoissa kerrottiin, että Neuvostoliitossa on 50,000,000 kristinuskoista, 30,000 pastoria, 20,000 seurakuntaa ja 79 hiippakuntaa. Kirkkojärjestöllä on 40 luostaria, kahdeksan jumaluusoppikoulua, kuusi seminaaria. Moskovassa on 55 kirkkoa.

Neuvoston kokouksessa Neuvostoliiton edustajiston johdossa ollut arkkipiispa Nikodim sanoi neuvoston kokouksen jälkeen sanomalehtimiehille myöntämässään haastattelussa, että hän oli kovasti mielissään sen johdosta, että myös neuvostoliittolainen kirkko oli päässyt neuvoston jäsenyyteen. Hän vakuutti, että Neuvostoliiton hallitus huolehtii sosiaalisista ja poliittisista kysymyksistä ja jättää kirkon täysin vapaaksi valtion sekaantumisesta sen asioihin.

Hän lisäsi, että munkkien sallitaan puhua mistä aiheesta tahansa he haluavat. Hän sanoi, että neuvostoliittolaisten toiminta tulee rajoittumaan pääasiallisesti yhtenäisyyden ja teologian piireihin.

Ontarion täytevaalit tammik. 18 pnä

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts ilmoitti tiistaina, että täytevaalit viiden edustajan valitsemiseksi Ontarion lainlaatijakuntaan pidetään tammikuun 18 päivänä.

Mr Robarts sanoi kolme ja puoli tuntia kestäneen hallituksen istunnon jälkeen, että vaalivirkailijat on nimitetty viidessä Ontarion vaalipiirissä, joista valitut edustajat ovat kuolleet sitten viime vaalien. Nämä ovat Toronto Beaches, Eglinton, Brant, Kenora ja Renfrew South.

Ehdokkaiden virallinen nimitys toimitetään tammikuun 4 päivänä ja vaalit pidetään kaksi viikkoa myöhemmin.

Kuuban naisten edustaja puhumaan Canadassa

Toronto. — Congress of Canadian Women järjestää koko maata käsittävän kiertomatkan Kuuban Naistenliiton edustajalle Mme. Gilma Rieralle, joka saapui äskettäin Canadaan.

Mme Riera selostaa kuinka Uuden Kuuban rakentaminen on edistynyt heidän valistusvuonassaan ja taistelussa maailman rauhan puolesta.

Kokouksia järjestetään hänelle eri puolilla maata, joten seuratkaa ilmoituksisa milloin hän on kullakin paikkakunnalla.

Kansainvälisen työtoimiston johtaja eroaa

Geneve. — Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja amerikkalainen David A. Morse ilmoitti viikon alussa, että hän tulee luopumaan toimestaan.

Hän on toiminut tämän järjestön pääjohtajana 13 vuotta ja hänen virkakautensa päättyy ensi keväänä.

NATO-leiri hädissään neuvostonootin paljastuksista

Tietoja Länsi-Saksan sotilaallisista toimenpiteistä ei ole kyetty torjumaan, toteaa SIB

Helsinki. — Neuvostoliiton Suomelle osoittamassa nootissa oli esitetty konsultointia molempien hallitusten välillä toimenpiteistä näiden kahden maan rajojen turvallisuuden takaamiseksi Länsi-Saksan ja sen kanssa liittosuhteissa olevien valtioiden hyökkäysuhalta. Neuvostoliiton nootti paljasti Saksan liittotasavallan sekä sen skandinavialaisten NATO-liittolaisten toimenpiteet, jotka ovat tehneet Euroopan pohjoisosasta tukikohdan uutta hyökkäystä varten Neuvostoliittoa vastaan, sanotaan Neuvostoliiton uutistoimiston SIBn katsauksessa.

Nämä paljastukset ovat saaneet aikaan suurta levottomuutta Washingtonissa ja Bonnissa. USAn ja Länsi-Saksan ulkoministeriöiden toimeksiannosta lehdistö, radio ja muut länsipropagandan välineet ryhtyivät tekemään kaikkensa voidakseen neutralisoida Neuvostoliiton nootin vaikutuksen Skandinavian yleiseen mielipiteeseen ja torjuakseen tosiasiat, joista Neuvostoliiton hallitus on ilmoittanut. Mutta niitä ei kyetä torjumaan.

Tällä hetkellä Saksan liittotasavallalla on käytettävissään kaikkein voimakkaimmat asevoimat Länsi-Euroopassa. Saksan militaristit hautovat suunnitelmia 'toisessa maailmansodassa tehtyjen virheiden korjaamisesta."

He puhuvat avoimesti revanshisuunnitelmistaan Neuvostoliiton ja Itämeren maiden suhteen. Eivätkä pelkästään puhu. He muodostavat naapurivaltioihin tukikohtia hyökkäystä varten. Erityistä merkitystä he antavat astinlaudan järjestämiselle Skandinavian niemimaalla.

Saksan liittotasavallan johtavat piirit puhuvat avoimesti vihamielisyydestään ja revanshistisista suunnitelmistaan Neuvostoliittoon nähden, mutta Bundeswehrin tunkeutumisen Skandinavian alueelle he yrittävät esittää paikalliselle väestölle "ystävän apuna". Laajentaakseen Neuvostoliittoa vastaan tähdättyjen tukikohtiensa verkostoa Pohjois-Euroopassa he peloittelevat Tanskan ja Norjan kansoja kuvitellulla idän uhalla.

Norjan ja Tanskan osallistuminen Länsi-Saksan sotilaallisiin toimenpiteisiin osoittaa, että noiden maiden nykyiset poliitikot ovat unohtaneet historian antamat katkerat opetukset. Bonnin suunnitelmissa ovat hyökkäyksen kohteina tietysti sosialistiset maat, mutta jo toisen maailmansodan ensimmäiset vuodet osoittivat, miten Tanska ja Norja joutuivat saksalaisen militarismin uhreiksi, vaikka hitleriläiset puhuivatkin paljon "ystävyydestä" ja noiden maiden riippumattomuuden 'kunnioittamisesta".

Kuka voi nyt taata, että länsisaksalaiset ydinraketit eivät tule lentämään myös Pohjolaan, Skandinaviaan?

Pakoittaen Skandinavian maat kiinteään sotilaalliseen yhteistoimintaan kanssaan bonnilaiset johtajat tekevät Itämeren alueesta kansainvälisen jännityksen alueen, sotakonfliktin potentiaalisen pesäkkeen.

Neuvostoliitto ei voi passiivisesti seurata, miten sodanvaara kehittyy sen pohjoisten rajojen läheisyydessä. Nimenomaan tästä syystä neuvostohallitus onkin esittänyt Suomen hallitukselle neuvotteluja molempien maiden rajojen puolustuksen yhteisistä toimenpiteistä. Minkäänlaiset lännen propagandan temppuilut eivät pysty kumoamaan niiden toimenpiteiden välttämättömyyttä.

Ruotsi ehdottaa 'kerhon' muodostamista ydinaseettomista maista

United Nations. — NATO-maat ovat viime päivinä joutuneet yhä kiusallisempaan asemaan Ruotsin esitettyä YKssa päätöslauselmaehdotuksen, jossa kehoitetaan kaikkia ydinaseita omistamattomia maita hylkäämään ydinaseet ikuisiksi ajoiksi.

Canadan ja kahden muun NATO-maan, Norjan ja Tanskan ilmoitetaan kärsivän erimielisyyksistä kotona tästä asiasta.

Päätöslauselmassa kehoitetaan YKta tutkimaan ehtoja, joiden vallitessa ne maat, joilla ei ole ydinaseita, voisivat ikuisiksi ajoiksi luopua oikeuksistaan "valmistaa tai muuten hankkia sellaisia (ydin-) aseita" ja 'kieltäytyä vastaanottamasta toisen maan puolesta ydinaseita alueilleen".

Canadan asennoituminen tämän erimielisyyksiä herättäneen päätöslauselmaehdotuksen johdosta ei ole täysin selvä, mutta yleisesti otaksutaan, että siitä keskustellaan hallituksen istunnossa Ottawassa.

Puolustusministeri Douglas Harkness ja ulkoministeri Howard Green ovat jo useimpien kuukausien ajan olleet erimieltä Canadan asennoitumisesta ydinaseiden hankintaan nähden. Mr. Green on vastustanut niiden hankkimista ja puolustusministeri on puhunut äänekkäästi niiden hankkimisen puolesta.

Kuitenkin eräältä Canadan edustajistoa lähellä olevalta taholta lausuttiin mielipide, että koska päätöslauselmaehdotuksessa yksinkertaisesti vain pyydetään YKta tutkimaan niitä "ehtoja", joilla Canadakin voisi kieltäytyä vastaanottamasta tai hankkimasta ydinaseita, edustajat täällä olivat tilaisuudessa vain toistamaan pääministeri Diefenbakerin vakuutuksen, että Ottawa ei tulisi harkitsemaan sellaista askelta ellei olisi olemassa enää mitään toiveita yleisestä ja täydellisestä aseistariisumisesta.

Skandinavialaiset tarkkailijat sanovat, että kysymys on herättänyt kuohuntaa Norjassa ja Tanskassa ja ettei mikään muu Ruotsin viime kuukausien aikana esittämä ehdotus ole saanut NATO-maita niin pahoin hämilleen.

Kuten Canadakin, Tanska ja Norja ovat olleet äänettömiä tästä "ydinaseettomien kerhon" perustamisajatuksesta.

Useat eurooppalaiset NATO-maat, niiden joukossa Alankomaat ja Turkki, sallivat ydinaseiden varastoimisen alueillaan.

Päätöslauselmaehdotuksessa pyydetään yleissihteeri U. Thantia tiedustelemaan ydinaseettomilta jäsenmailta ehtoja, joilla ne takaisivat jotta ne eivät tulisi hankkimaan ydinaseita ja antamaan raporttinsa 103-jäseniselle YKn aseistariisumiskomissiolle vähintäin huhtikuun 1 päivään v. 1962 mennessä.

Irlannin taholta esitettiin vähemmän jyrkkäsanainen päätöslauselmaehdotus, jossa vain pyydetään kieltämään ydinaseiden jakaminen useammille maille eikä pyydetä allekirjoitettua sopimusta.

En petkuta, vakuutti pres. Bourguiba

Tunis. — Ranskan ei pidä luulla, että minä yritän petkuttaa, vaan me olemme valmiit kaikkeen, myös sotilaalliseen toimintaan, jollei kysymystä ranskalaisten Tunisiassa olevien tukikohtien evakuoinnista saada ratkaistua, sanoi Tunisian presidentti Bourguiba puheessaan lauantaina.

— Taistelumme, jonka päämääränä on riippumattomuus ja suvereenisuus todella konkreettisessa muodossa, lakkaa vasta sinä päivänä, jolloin Tunisian alueelta on pyyhkäisty pois kolonialistisen hallinnon viimeisetkin jäljet, hän sanoi. Bourguiba ilmaisi edelleen myötätuntonsa niille algerialaisille, jotka parhaillaan olivat nälkälakossa ranskalaisissa vankiloissa ja ilmoitti olevansa valmis antamaan kaikkea mahdollista tukea algerialaisille heidän taistelussaan riippumattomuutensa puolesta.

Presidentti Kekkonen:

"Straussin vierailu karhunpalvelu meille"

Helsinki. — Puhuessaan vaalitilaisuudessaan Jyväskylässä järjestetyssä kansalaisjuhlassa tasavallan presidentti Urho Kekkonen käsitteli myös nykyhetken tilannetta.

Tässä puheensa osassa tasavallan presidentti lausui:

Nyt puheeni pitäisi päättyä, jos hyväksytään oikeistoryhmittymän parolli, että tässä presidentinvaalissa sisäpolitiikka on kaikkein tärkein asia, niin tärkeä, että ulkopolitiikasta ei saa lainkaan puhua. Tämä päivä on kuvaava, sanoisin vavahduttava, osoitus siitä, että oikeistoryhmittymä ei ole ollut oikeassa väitäessään, että sisäpolitiikka on juuri nykyisissä oloissa valtakunnalle tärkeämpi kuin ulkopolitiikka. Ei kukaan suomalainen olisi toivonut tällaista opetusta, sillä kyllä me sen olisimme omin neuvoinkin kyenneet todistamaan.

Me olemme nyt siinä asemassa, että meidän on annettava vastaus Neuvostoliiton noottiin 30. 10. 1961, jossa kansainvälisen tilanteen kärjistymiseen vedoten ehdotettiin ystävyys- ja avunantosopimuksen 2. art. mukaisia neuvotteluja "toimenpiteistä molempien maiden rajojen turvaamiseksi". Kun tuli tieto ulkoministerien Karjalaisen ja Gromykon keskustelusta, johon sisältyi viittaus mahdollisuudesta välttää sotilasneuvottelut, jos voitaisiin viipymättä saada varmuus siitä, että nykyinen ystävällismielinen ulkopolitiikka jatkuu, oli hallituksella kolme vaihtoehtoa. Joko hyväksyä ehdotus ja aloittaa sotilasneuvottelut tai kiistää sodan uhkan olemassaolo ja kieltäytyä neuvottelemasta. Taikka kolmanneksi hajoittaa eduskunta jotta voitaisiin mahdollisimman pian saada kansan vastaus siitä, jatketaanko ystävällismielistä ulkopolitiikkaa vai ei.

Hallitus valitsi viimeisen vaihtoehdon. Eräs eduskuntaryhmä on kiirehtinyt arvostelemaan hallitusta, että ryhmille ei jätetty aikaa esittää mielipiteitään mm. kai hajoittamisesta. Tähän on vastattava, että ryhmillä oli tilaisuus lausua mielipiteensä ja antaa neuvonsa, mutta neuvoja ei tullut. Jos haluttiin luoda edellytykset sille, että Neuvostoliitto katsoisi eduskunnan hajottamisen riittävän vastaukseksi noottiin, ratkaisu oli tehtävä viipymättä.

Oli osoitettava, että asiassa ei tarvita pitkiä, riitaisia neuvotteluja, oli annettava se kuva, että meistä on itsestään selvää, että juuri eduskunnan hajotus on oikea ja riittävä vastaus. Ei ole syytä salailla, koska kaikki kuitenkin sen ymmärtävät, että tällä oli myös tarkoitus voittaa aikaa. Ehkä kansainvälinen tilanne olisi maaliskuuhun mennessä niin paljon rauhoittunut, että pahin olisi jo silloin takanapäin.

Tämä luvallinen laskelma ei kuitenkaan näytä tuottaneen toivottua tulosta.

Viime torstaina kutsui Neuvostoliiton varaulkoministeri Kusnetsov suurlähettiläs Wuoren luokseen ja lausui, että neuvostohallitus on tarkoin harkinnut kysymystä, onko aloitettava 30. 10. 1961 annetussa nootissa tarkoitetut neuvottelut. Hallitus oli tullut siihen tulokseen, että pikaiset neuvottelut ovat erittäin välttämättömät. Perusteluna Kusnetsov esitti tilanteen kärjistymisen Pohjois-Euroopan alueella niin suuresti, että on olemassa välitön uhka Neuvostoliiton ja Suomen turvallisuudelle. Hän mainitsi edelleen Länsi-Saksan puolustusministeri Straussin matkan Norjaan sekä Tanskan ja Länsi-Saksan yhteisen komentoportaan perustamissuunnitelmat Itämerelle.

Tässä sitä ollaan. Minulla ei ole mitään tietoa, mitä ministeri Strauss on Norjassa tehnyt, tuskin sen ihmeempiä. Mutta pelkkä vierailu silloin kun me saamme täällä elää nootin varjossa, on uskomaton karhunpalvelus meille.

Me olemme sanoneet, että me itse hoidamme asiamme, emmekä pyydä ulkopuolisilta apua. Mutta se ei merkitse suinkaan sitä, että kiviä pitäisi heittää meidän kuormaamme. Se on raskas, riittävän raskas ilmankin, ja meidän se pitää vetää.

Kuultuaan Wuoren raportin hallitus on pyytänyt, että matkustaisin Neuvostoliittoon keskustelemaan pääministeri Hrushtshevin kanssa. Olen tähän suostunut ja neuvostohallitukselle on esitetty tiedustelu, ottaako pääministeri Hrushtshev minut vastaan. Toivon saavani myönteisen vastauksen, mutta kaiken tapahtuneen ja erityisesti Kusnetsovin lausunnon jälkeen lähden matkalle, jos se alkaa, hyvin vakavin mietein.

Hyvät kuulijat. Kansainvälinen jännitys on kiristymistään kiristynyt. Sen vaikutukset heijastuvat pahaenteisinä myös Suomeen. Emme tiedä mitä huomispäivä tuo tullessaan.

Jos minulta kysytään mitä nyt on tehtävä, sanoisin: on säilytettävä mielenmaltti ja rauhallisuus. Luotan lujasti siihen, että voimme jatkaa puolueettomuuspolitiikkaamme. — Mutta se vaatii tosiasioiden tunnustamista, s.o. kansallista realismia ja yksimielisyyttä sen ympärillä. Uhmamieli ja yltiöpäisyys ovat nyt kansallinen vaara.

Minulla on hyvä syy uskoa, että kansan laajat rivit oikein ymmärtävät maan vaikean aseman ja antavat valtion johdolle sen tuen, minkä se maan edun hyväksi työskennellessään tarvitsee. Me tarvitsemme nyt kansallista realismia ja lujaa luottamusta itsenäisen Suomen kansan tulevaisuuteen.

VAPAUS

LIBERTY — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00 6 kk. 4.25	3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00 6 kk. 4.80	
Suomessa:	1 vk. 9.50 6 kk. 5.25	

Suomen tilanteesta

Kiinnitettyään huomiota siihen, että Suomen koko kansan neljättäosaa virallisesti eduskunnassa edustava SKDL on useita kertoja aikaisemmin kiinnittänyt hallituksen huomiota äärioikeiston vaarallisiin puuh'in Neuvostoliiton ja Suomen suhteiden huonontamiseksi ja että SKDL on vaatinut tähän mennessä tosin tuloksettomasti, hallituksen toimenpiteitä tämän vaarallisen tilanteen korjaamiseksi, Helsingissä ilmestyvä Suomen johtava työväenlehti, Kansan Uutiset, kirjoitti viime viikolla toimituspalstallaan mm. seuraavaa:

". . . Olemme sellaisten tosiasiain edessä, että sopimuskumppanimme ei ole voinut olla puuttumatta omia ja liittolaistensa etuja suojellakseen tähän kehitykseen, jonka se pelkää todella johtavan myös käytännössä Suomen ulkopoliittisen linjan muuttamiseen, ellei asioiden tilaan Suomessa saada pikaista parannusta ja taata, että Suomen ulkopoliittinen linja ja sopimususkollisuus säilyy.

"Neuvostoliiton vaatimus ulkopoliittisen linjamme ja sopimususkollisuutemme takaamisesta on täysin luonnollista tässä vakavassa kansainvälisessä tilanteessa, ja se on ehdottomasti myös Suomen kansan etujen mukaista. Neuvostoliitto ei puutu Suomen sisäisiin asioihin, mutta ne sitoumukset, jotka olemme rauhansopimuksessa ja ystävyys- ja avunantosopimuksessa juhlallisesti allekirjoittaneet, ja joiden merkitystä J. K. Paasikivi tavan takaa korosti, eivät ole pelkkä Suomen asia, sillä onhan kysymyksessä kaksipuoliset sopimukset. Oikeistopiirit toimivat kuitenkin aivan kuin näitä sopimuksia ei olisikaan ja käyttäytyvät pikemminkin niin kuin Suomella olisi avunantosopimus Länsi-Saksan kanssa tämän hyökkäysvalmisteluissa. Kansallamme on kuitenkin niin vakavat kokemukset liittoutumisesta saksalaisen militarismin ja natsismin kanssa, ettemme tule sallimaan enää milloinkin sellaisen politiikan palauttamista. On ajoissa estettävä, ettemme enää koskaan joudu sodan jalkoihin. Tilanne pakoittaa nyt koko Suomen kansan ajattelemaan, mitkä ovat niitä toimenpiteitä, joiden avulla pannaan sulku oikeistopiirien vaarallisille puuhille ja sodalle.

"Hallitukselta vaaditaan nyt pikaisia päätöksiä — eikä vain sanoja, vaan myös tekoja — jotka varmistavat ulkopoliittisen suuntauksemme jatkuvuuden. Siten on mahdollista myös pysyttää Neuvostoliiton kanssa jatkettavat neuvottelut poliittisella tasolla. Hallitus tietää hyvin, että maassamme on kokonaisia järjestöjä, jotka toimivat ystävyys- ja avunantosopimusta vastaan. Tiedetään hyvin myös se, että armeijan korkeilla johtopaikoilla on aineksia, jotka muokkaavat armeijaa sopimuskumpanimme vastaisessa hengessä. Oikeistopiirien lehdistön räikeä Neuvostoliiton vastainen kirjoittelu on saatava samoin loppumaan ja taattava myös yleisradion ja puolivirallisen uutistoimiston puolueettomuuslinja. Hallitusvallalla on niinikään mahdollisudet estää virkakoneiston käyttäminen oikeistopiirien poliittisten tarkoitusperien hyväksi. Hallitukselta odotetaan nyt maamme etujen kannalta harkittuja päätöksiä, ja se tietää saavansa maamme ja kansamme etujen mukaisille toimenpiteilleen kaikkien kansanvaltaisten, sotien jälkeistä ulkopolitiikkaa, neuvostoystävyyttä ja rauhaa kannattavien kansalaispiirien, kansamme enemmistön tuen. Samalla on tehtävä kaikki mahdollinen, jotta neuvottelut sopimuskumppaniemme kanssa sujuvat nopeasti ja kitkattomasti."

* * *

Näin suhtautuu suuri enemmistö Suomen työtätekevistä tähän kysymykseen nimenomaan Suomen maan ja kansan etujen takia, sillä Suomen kansa ei halua joutua Saksan militaristien valmistelemaan uuden sodan jalkoihin, vaan vaatii hallitukseltaan Suomen maan ja kansan etujen mukaisia toimenpiteitä rauhan takaamiseksi.

Tätä taustaa vasten katsottuna on ymmärrettävissä miksi Suomen presidentti Kekkonen lähti maan hallituksen kanssa asiasta neuvoteltuaan henkilökohtaisesti neuvottelemaan Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin kanssa.

Suomen työtätekevän väestön enemmistön horjumaton rauhantahto ilmenee myöskin muulla tavalla. Toisin kuin v. 1939 — johon on Suomen nykytilannetta propagandatarkoituksessa verrattu — Suomessa ei ole nyt kutsuttu reserveja asevoimiin, eikä liioin tukittu kansanjoukkojen suuta, että äärioikeisto voisi "kansan yksimielisyyden" nimessä yksinään puhua ja propagoida. Päinvastoin on saksalaisista kuningashaaveistaan ja lapualaisfasistisista vouhotuksistaan tunnetulle äärioikeistolle sanottu korkeimman hallitusvallankin toimesta, että nyt annetaan Suomen kansallekin tilaisuus eduskuntavaalien suorittamisen muodossa ilmaista mielipiteensä. Tärkeä ajan merkki tämäkin!

Uudet eduskuntavaalit — joiden yhtenä tavoitteena väitetään olevan "ajan voittaminen" — ei tietenkään nykytilannetta ratkaise, sillä rahasäkkien päälle istuvalle äärioikeistolle, joka Honka-operationsa avulla pyrkii Suomen ulkopolitiikan muuttamiseen kansan ja valtion eduista piittaamatta, olisi käsittääksemme pantava valtiovallan toimesta suitset siksi kireälle, että Länsi-Saksan militaristeilta haihtuu kaikki toiveet suomalaisista "ystävistä" sotatilanteen sattuessa. Vain se takaisi käsittääksemme sen, että nyt alkaneet neuvottelut Suomen ja Neuvostoliiton välillä voidaan pitää poliittisella tasolla.

Noitajahti kiihtyy USAssa

Vatkaten vanhaa, Hitlerin, Mussolinin ja muiden fasistien ulos kuluttamaa väitöstä, että kommunistinen puolue on jotakin muuta, mitä sen säännöt ja päätökset edellyttävät, Yhdysvaltain oikeusministeri Robert Kennedy — presidentti John Kennedyn nuorempi veli — julisti maanantaina, että USAn kommunistisen puolueen toimitsijain täytyy rekisteröidä itsensä ensi torstaihin (marrask. 30 p.) mennessä ulkomailta kontroloidun järjestön jäseninä.

Asiallisesti tämä tarkoittaa, että USAn kommunistinen puolue joutuu maanalaiseksi, sillä maiinttu puolue on virallisesti ilmoittanut, ettei kukaan sen toimitsija tule nimikirjoituksellaan vahvistamaan "sellaista suurvalhetta", että heidän puolueensa on ulkomailta kontrolloitu. Täten, jos tilanteeseen ei saada viime hetkessä korjausta, ja sitä ei ole nyt odotettavissa, "vapaan maailman" johtavassa maassa, Yhdysvalloissa alkaa marraskuun 30 pnä virallinen noitajahti "väärin ajattelevia" ihmisiä vastaan.

Ja kuten Hitlerin ja Mussolinin päivinä, on Yhdysvalloissakin määritelty ankarat tuomiot "väärin ajatteleville". USAn korkein oikeus on 5-4 päätöksellä vahvistanut lain, jonka mukaan kommunistisen puolueen tulee rekisteröidä itsensä ulkomaalaisena järjestönä ja jokaisesta viivytyspäivästä voidaan toimitsijoille määrätä tämän lain mukaan $10.000 sakko ja 5 vuoden vankilatuomio. Tarkoitus on selvä — Yhdysvaltain kommunistisen puolueen toiminta aiotaan tehdä sekä moraalisesti että ennenkaikkea rahallisesti mahdottomaksi.

Asiallisesti puhuen tämä päätös ulottuu kuitenkin paljon kauemmaksi kuin "kommunisteihin". Nyt jo puhutaan sekä kommunistisen puolueen että sen "fronttijärjestöjen" rekisteeraamisesta. Tämä tarkoittaa että kaikki syystä tai toisesta valtiovallan epäsuosioon joutuvat järjestöt ja ryhmät tullaan tulevaisuudessa leimaamaan joko "kommunistisiksi" tai kommunistisen puolueen "fronttijärjestöiksi". Niin alkoi natsienkin vaino ensin "vain" Saksan kommunisteja vastaan, mutta pian saatiin nähdä, että kaikki natsien rikollisten toimien valmistelujen vastustajat leimattiin ulkomaisiksi kommunisti-agenteiksi ja heitettiin tyrmään!

Näin tulee varmaan tapahtumaan myös Yhdysvalloissa, sillä tarkoituksena ei suinkaan ole yksinomaan "kommunistien" toiminnan ehkäiseminen — vaan Yhdysvaltain nykyisen sotapolitiikan vastustajien terrorisoiminen. Hyökkäys Yhdysvaltain kommunistista puoluetta vastaan on siis sanan varsinaisessa merkityksessä hyökkäys Yhdysvaltain kansan demokraattisia oikeuksia vastaan siinä mielessä, että miljoonerihallitsijat voisivat tukahduttaa kansanjoukkojen opposition ja siten jatkaa nykyistä hyökkäyspolitiikkaansa.

Tältä pohjalta katsoen ei ole kysymys "vain" Yhdysvaltain kansan demokraattisten oikeuksien vakavasta loukkaamisesta, vaan myös sotaohjelmasta, joka uhkaa lopputuloksessa koko ihmiskuntaa. Siksi me yhdymme niihin demokraattisiin canadalaisiin, jotka tuomitsevat Yhdysvaltain virallisen noitajahdin ja vaativat sen lopettamista.

Vetoomus Euroopan naisille:

Korottakaa äänenne sodan uhkaa vastaan

"Emme ole unohtaneet toisen maailman sodan kärsimyksiä, tuhottujen kaupunkiemme kauhuja, kidutuksia fasistisissa keskitysleireissä, hirmuöitä ja nälkää, joita lapsemme joutuivat kokemaan", sanotaan 21 Euroopan maasta Berliiniin marraskuun 11—12 päivänä kokoontuneiden naisten Euroopan naisille osoittamassa vetoomuksessa, jossa kiinnitetään huomiota uhkaavaan sodan vaaraan ja kehotetaan naisia korottamaan äänensä rauhan puolesta.

Vetoomuksessa todetaan, että toisessa maailmansodassa 50 miljoonan ihmisen kuoleman syylliset saksalaiset militaristit aikovat kolmannen kerran tämän vuosisadan aikana hukuttaa maailman kuoleman liekkeihin. Länsi-Saksan armeijaa, joka on Atlantin liiton vahvin ja johtava voima, komentavat entiset Hitlerin kenraalit ja SS-upseerit, sanotaan vetoomuksessa, joka jatkuu seuraavasti:

"Heidän sotilaitaan on jo tänä päivänä — keskellä rauhanaikaa — miltei kaikissa Länsi-Euroopan maissa. Heillä on atomi- ja rakettiasein varustettuja laivastotukikohtia Tanskassa ja Norjassa, lentotukikohtia ja asevarastoja Englannissa, Espanjassa, ja Hollannissa, sotajoukkojen tukikohtia Ranskassa, Italiassa ja muissa maissa.

Länsi-Saksan hallitus ei tunnusta toisen maailmansodan tuloksena syntyneitä rajoja ja esittää avoimesti aluevaatimuksia Puolalle, Tshekkoslovakialle ja Ranskalle."

Saksan Demokraattisessa Tasavallassa on toteutettu ne Hitlerin vastaisen liittoutuman vaatimukset, jotka vahvistettiin Potsdamin sopimuksessa ja lapsia ja nuorisoa kasvatetaan rauhan ja kansojen ystävyyden hengessä. Tähän osaan Saksaa on luotu todellinen rauhan valtio, sanotaan vetoomuksessa.

Euroopan rauhan turvaamiseksi vetoomuksessa vaaditaan, että molempien Saksan valtioiden kanssa on vihdoinkin solmittava rauhansopimus. Sen tulee antaa takeet siitä, että Euroopan sydämeen syntyy sotilaallisessa mielessä puolueeton Saksa, että molemmat Saksan valtiot luopuvat armeijoitensa varustamisesta atomiaseilla, että kiihotus sotaan ja kostoon kielletään, että nykyiset rajat saavat kansainvälisoikeudellisen vahvistuksen ja että Länsi-Berliinistä tulee demilitarisoitu vapaakaupunki.

Euroopan naisille osoitettu vetoomus jatkuu:

"Puhukaa kaupunkinne ja kylänne asukkaiden kanssa, työtovereittenne ja lastenne opettajien, naapurienne ja henkilökohtaisten tuttavienne kanssa, jotta he korottaisivat äänensä Länsi-Saksassa käynnissä olevaa vaarallista kehitystä vastaan.

Taistelkaa sitä vastaan että poikienne on palveltava armeijassa, joka on entisten Hitlerin kenraalien komennon alaisena. Kasvattakaa lapsianne rauhan ja ystävyyden hengessä.

Naiset, joita kuulutte eri väestökerroksiin, joilla on erilaiset maailmankatsomukset ja erilaiset poliittiset mielipiteet, kaikki, ilmaiskaa yhteisissä tilaisuuksissa, kokouksissa, lentolehtisillä ja muilla toiminnalla julki, että teidän rauhantahtonne ja teidän päätöksenne rauhan säilyttämiseksi on voittamaton.

Pakottakaa hallituksenne esiintymään kaikkien sotaan fasistista Saksaa vastaan osallistuneiden maiden rauhankonferenssissa Saksan kysymyksen rauhanomaisen ratkaisun puolesta.

Saksan rauhansopimuksen solmiminen avaisi tien rauhaan. Se olisi myös vakuuttava esimerkki siitä, että menestykselliset neuvottelut atomiasekokeiden lopettamisesta yleisestä valvonnanalaisesta aseidenriisunnasta ja atomiaseiden täydellisestä kieltämisestä ovat mahdollisia."

Kokouksessa yksimielisesti hyväksytty vetoomus päättyy kehotukseen, että naiset vaatisivat Saksan rauhansopimuksen solmimista, joka takaisi rauhan Euroopassa.

Pres. Kekkosen vastaanottoa ei ollut aikomus häiritä

Port Arthur. — Port Arthurin yhteinen rauhankomitea on lähettänyt lehdellemme julkaistavaksi selostuksen poistaakseen sen väärinkäsityksen, joka syntyi sen johdosta, kun rauhankomitean paraati sattui samaan aikaan kun Suomen presidentti Kekkonen saapui Järvenpäähän. Selostuksessa sanotaan mm. seuraavaa:

"Syyskuun loppupuolella meille tiedoitettiin, että meidän kansallinen puheenjohtajamme Torontosta kotoisin oleva tri James Endicott saapuu kansallisella kiertomatkallaan Järvenpäähän lokakuun 13 päivänä, noin kello 5 ip. ja matkustaa kaupungista sunnuntaiaamuna. Heti tämän jälkeen komitea päätti järjestää yleisen kokouksen 13 päivänä ja "rauhankävelyn" lauantaina, lokakuun 14 päivänä tri Endicottin johdolla ja laskea seppeleen muistomerkille Waverly-puistoon.

Näyttää siltä, että yleisesti tiedetä sitä, että poliisilaitokselta täytyy saada lupa minkä hyvänsä paraatin järjestämiseksi. Meille myönnettiin lupa, mutta samalla ilmoitettiin, että paraatia ei voida järjestää lauantaina. Meille tarjottiin vaihtoehdoksi paraatin järjestämistä sunnuntaina. Tämä ei ollut mahdollista, koska tri Endicott poistuisi kaupungista sunnuntaiaamuna. Meillä oli hyvin vähän valinnan varaa ja me tyydyimme siihen, että voimme järjestää "rauhankävelyn" perjantaina, lokakuun 13 päivänä kello 6 illalla. Tämä merkitsi sitä, että kansallinen puheenjohtajamme voi osallistua paraatiin ja että suurin osa niistä ihmisistä, jotka olivat ilmoittaneet haluavansa osallistua siihen voivat olla paikalla vaikkapa monien olisi pitänyt tulla paikalle suoraan työstä.

Tässä yhteydessä me haluamme huomauttaa, että näissä neuvotteluissa, vaikka me tiesimme Suomen presidentti mr. Kekkosen saapumisesta Järvenpäähän lokakuun 13 päivänä, me emme tietäneet tarkoin millä ajalla hän saapuu. Tästä syystä on kohtuutonta ja epäoikeutettua toistaa edelleenkin joissakin piireissä esitettyä syytöstä, että paraati järjestettiin samaksi ajaksi kun hän saapuu ja matkustaa läpi Port Arthurin. On myöskin sanottava selvästi, ettei ollut mitään tarkoitusta häiritä presidentti Kekkosen vierailua tai osoittaa hänelle vähemmän vieraanvaraisuutta, koska, meidän mielestämme, hän suhtautui ystävällisesti siihen."

Kirjeessä lisäksi osoitetaan, että on suuresti liioittelua syyttää, että paraatimme olisi vaikuttanut Suomen presidentin vastaanottoon, koska paraatin kulku ei sattunut mitekään samoja teitä kuin presidentin matka. Jos olisimme voineet tehdä muita järjestelyjä, vakuutetaan kirjeessä, olisivat rauhanvoimat olleet presidentti Kekkosta vastaanottamassa.

"Vieläpä niinkin myöhään kuin viime viikolla (marraskuun 11 päivään päättyneellä. — Toim.) vissi osa suomalaista väestöä oli siinä luulossa, että paraatin olivat järjestäneet jotkut suomalaiset mr. Kekkosta vastaan", sanotaan kirjeessä. "Sallikaa meidän huomauttaa, että paraatin järjesti Twin City Committee for Peace, joka on kokoonpantu eri ryhmien ja järjestöjen edustajista, joka toimii jatkuvasti".

Kirjeen ovat allekirjoittaneet edellämainitun rauhankomitean puheenjohtaja James Doherty ja sihteeri M. Murray.

Yhdysvaltain itärannikolla ankara myrsky

Boston. — Yhdysvaltain koillisrannikolla oli ankara lumimyrsky viikon alussa päättyen tiistaina. New Englannin valtiossa satoi 14 tuumaa lunta. New Hampshiren koillisosassa satoi myöskin paljon lunta, kuten Laconiassa 12 tuumaa ja Lebanonissa 10 tuumaa.

Liikenne häiriytyi lumimyrskyn johdosta.

— Iranin pääministeri Ali Mmini ilmoitti marraskuun 7 pnä, että Yhdysvaltain hallitus oli suostunut lainaamaan Iranille noin $50,000 000 erinäisten laitosten rakentamiseksi.

ONNISTUNUT CSJn 50-VUOTISJUHLA TIMMINSISSA

Timmins. — Tulivat kuin tulivatkin ne, vaikka oli vastustavia "tuomaita", jotka sanoivat, ettei niistä tule mitään. Niinpä asia siirettiin johtokunnalle, vaikka se olikin "tynkkäjohtokunta" koska joukostamme on poistunut kuoleman, poismuuton ym. kautta jäseniä ja toiset ovat muuten vain jääneet pois välttäen velvollisuutensa.

Pieni joukko sai kuitenkin valmiiksi sen mitä on odotettu 50 vuotta, nim. CSJ:n 50-vuotisjuhlat. Täytyy sanoa, että niistä tuli onnistuneet. Kuoro esitti ensiksi neljä mahtavaa laulua. Senjälkeen kuultiin yksityisesittäjiltä laulua, soittoa ja runoja. Kertomuksen 50 vuoden ajaltat oli kirjoittanut "O. L." ja sen luki Jennie Leinonen. Runoi'ijamme "Korven Kasvatti", vaikka onkin ollut vain muutaman vuoden Canadassa loihti esille kuin itse olisi ollut viisikymmentä vuotta CSJ:n toiminnassa. Hän kuvaili järjestön alkuaskelten vaikeudet, yhteistoiminnan nousut, ilot ja riemut, sambinkuin pikkuriidatkin, myös miten sotahysteria on vaikuttanut toimintaan. Kaikki vastukset on kuitenkin voitettu ja järjestö kulkee suomalaisten kulttuurilippua kantain edellä. Runo oli sepitetty niin luonnollisesti, että ihmisistä tuntui, ikäänkuin elämä kertaisi itsensä, olisi uusiintunut pitkän toiminnan takaa kertyen eteen. Monet kuulijan silmistä vyörähti kyynelkarpalot kuunnellessaan runon tenhoavaa voimaa heidän yhteistoiminnastaan CSJ:n hyväksi. "Korven Kasvatilta" oli vielä toinenkin runo, jonka hän oli omistanut Timminsin osaston toiminnalle. Niille henkilöille, jotka ovat vuosikymmeniä uhranneet aikansa järjestötoiminnan alttarille palautti runo heidän muistonsa menneisyyteen.

Lopuksi Arvo Virkkala esitti yleisölle kaksi pitkäaikaista veteraania Netta Tannerin ja Otto Leinosen, jotka ovat olleet alkukokouksista ja koko ajan toiminnan pyörteissä. Leinonen kiitti heitä kohtaan osoitetusta kunnioituksesta ja esitti toimitsijoille ja yleisölle tehtäväksi lupaus, että kun seuraava 50 vuotta on kulunut, niin kaikki oltaisiin taas täällä Timminsin haalin näyttämöllä.

On pyydetty kiittämään niitä, jotka antoivat auttavan kätensä kahvitarjoilussa, joka tapahtui isossa salissa 50-vuotispäiväkaakun ympärillä. Myös kiitokset niille monilukusille nuorille esittäjille erittäin arvokkaasta ohjelmasta, jota yleisö nautinnolla seurasi. Nuorissa on elävä ja tenhoava voima. Yleisöä oli saapunut enemmän kuin odotettiin.

Olihan täällä Timminsissä toinenkin merkkitapahtuma viime sunnuntaina kun Uuden Demokraattipuolueen päämies T. C.Douglas oli täällä puhumassa ensimmäisen kerran. Tuli sen johdosta väkisin mieleen että mitä maailmassa tiedetään poliitikasta kun hänen puolueensa viettää 50-vuotisjuhlaa. Vieläköhän täytyy toivoa kullan hinnan nousua, että kaivosmiehet saisivat parempaa palkkaa, kuten hän nyt selitti puheessaan.

Farmarien etuja hän sanoi puolustavansa asettamalla tuotteille hinnat. Hän sanoi Canadan työläisten elintason olevan niin alhaisen, että yksi kolmasosa ei pysty maksamaan tuloveroa. Hän tiesi monen canadalaisen työttömän työläisen aseman niin kurjaksi, että täytyy mennä soppalinjoille sekä turvautua armopaloihin. Kun toinen maailmansota syttyi niin hallitus löysi $1,500,000,000 puhdasta rahaa kassasta. Kuitenkin hallitus sanoi ettei ole rahaa teettää töitä. Hän korosti sitä, että Canadassa täytyy tapahtua muutos työläisiin nähden ja vakuutti hänen puolueensa tekevänsä sen.

Kylläpä tätä kirjoitusta on tullut kuin parhaimmalta papilta saarnaa. En kuitenkaan malta olla huomauttamatta siitä, että viime kirjeessäni mainitsin jonkun toivovan intin kesää ja nyt täytyy maailmalle tiedoittaa, että heidän toiveensa toteutui. Niinpä intin kesä oli parisen viikkoa sitten, mutta nyt pohjantähden alapuoli on lumivaipan peitossa. — O.L.

PÄIVÄN PAKINA

Vääristely ja puolitotuudet eivät auta

Huono — äärettömän huono on sellainen asia, mitä on vääristelyillä ja puolitotuuksilla edistettävä.

Sitä kummallisempaa on, että esimerkiksi torontolainen Vapaa Sana yrittää — Suomen presidentti Kekkosen ja muiden vastuunalaisten piirien vakavista varoituksista huolimatta — levittää sellaista käsitystä, että "ryssä" (!) muka "uhkaa" Suomea, että mitään vaaraa ei ole Suomella Lapin polttajien uudelleen aseistamisesta sittenkään, vaikka Länsi-Saksan militaristeilla on jo uhkaava jalansija pohjolassa, ja että Neuvostoliitto on muka 'määrännyt" Suomen eduskunnan hajoittamisenkin ja uusien vaalien pitämisen?

Mihin tällaisella vääristelyllä luullaan päästävän rehellisyyttä kunniassa pitävien kansalaistemme keskuudessa täällä Canadassa? Mitä arvoa on todella sellaisilla tavoitteilla, joita täytyy edistää niin alaarvoisilla tempuilla kuin omien lukijainsa pettämisellä joko valheiden tai puolitotuuksien avulla?

Näin kirjoitti mainitun lehden "Siltaniemen Santeri" — jolta odottaisi vähän enemmän kuin k.o. lehden päätoimittajapakinoitsijalta:

'Ketähän ne ryssät luulevat narraavansa, kun sanovat ettei heillä ole mitään aiheita pistää likaisia näppejään Suomen sisäisiin asioihin? Heidän näppinsä on niissä niin kouraantuntuvasti että päinvastaiset pölpöttämiset ovat vertaansa hakevaa tekohurskautta. Vai eikö ole sekaantumista, kun sanellaan pienelle maalle, että antakaa vakuutus ystävyyssuhteidenne jatkumisesta yleisillä vaaleilla . . . ?"

Mistä on "Siltaniemen Santeri" kuullut, että Neuvostoliitto on "antanut määräyksen" vaalien pidosta Suomessa?

Millä hän voisi moisen vääristelynsä todistaa?

Tosiasia nimittäin on, että Suomen oikeistopiirit — juuri ne Hongan-kolistajat, jotka pyrkivät Suomen ulkopolitiikkaa muuttamaan, joiden pyrkimyksiä Vapaa Sana on kaikin voiminsa täältä tukenut — ovat vaatimalla vaatineet myös hallituspohjan laajentamista ja ennenaikaisten vaalien järjestämistä. Mutta nyt kun presidentti Kekkonen yhdessä maan hallituksen kanssa päätti, että eduskunta hajoitetaan ja että uudet eduskuntavaalit pidetään helmikuun alussa, niin se onkin kuulema "ryssien" määräys.

Vähän enemmän johdonmukaisuutta, hyvät ystävät, please!

Suomen hallituksen äänenkannattaja — pesunkestävä porvarillinen lehti Maakansa kirjoitti näistä asioista mm. seuraavaa:

"Neuvostoliitto ei ole sanonut, mitä täällä pitäisi tehdä ja millaisiin ratkaisuihin pyrkiä . . . Meidän oma asiamme on valita menettelytapamme ja toimia siten, että ilmenneet epäilykset kaikkoavat.

EDUSKUNNAN HAJOITUS JA SIIHEN KYTKEYTYVÄ PYRKIMYS HALLITUSKYSYMYKSEN UUDELLEEN JÄRJESTELYYN ON OMA RATKAISUMME, EI MUIDEN SANELEMA. Onko tilanne tätä tietä selvitettävissä, sitä tuskin voidaan vielä sanoa . . . Asia on omissa käsissämme. Meillä on ilmeisesti mahdollisuudet hoitaa asia siten, että tähänastinen puolueettomuutemme voi jatkua. Näin ollen meillä on syytä suhtautua tulevaisuuteen luottavasti mutta samalla asian vakavuuden tajuten."

Näin Suomen hallituksen äänenkannattaja. Se korostaa nimenomaan sitä että eduskunnan hajoitus on Suomen asia, että se oli "oma ratkaisumme eikä muiden sanelema". Mutta Vapaa Sana yrittää saada pahaa-aavistamattomat lukijansa uskomaan, että eduskunta hajoitettiin 'ryssän määryksestä".

Suorastaan hirtehishuumorina voidaan tässä yhteydessä pitää sitä — mikäli voidaan tänne saatuihin uutistietoihin luottaa — että eduskunnan hajoittamisen takana on jonkinlainen "viivytystaktiikka", joka ei suinkaan meidän mielestämme auta Suomen tilannetta silloin kun Länsi-Saksan militaristit uhkaavat välittömästi niin Suomen kuin Neuvostoliiton rajoja uusilla hyökkäyssuunnitelmillaan.

Vapaa Sanan toimittaja-pakinoitsija menee tietenkin vielä "Santeriakin" pitemmälle. Viitaten siihen, että presidentti Kekkonen oli äskettäin moitiskellut erästä puolueäänenkannattajaa siitä kun se oli sanonut presidentti Kekkosen "edistävän Suomen bolshevisoimista". "Kiviperän Pekka" siis esittää harkitun vihjeen, että presidentti Kekkonen taitaa olla "maanpetturi". Lopuksi 'Kiviperän Pekka" taivastelee omasta puolestaan: "Valtionpäämiehenä on hänellä tilaisuus nyt seisoa vankkana ja horjumattomana kansansa eturivissä . . ."

Siunatuksi lopuksi on tavallaan valaisevaa todeta, ettei sen paremmin "Kiviperän Pekka" kuin "Siltaniemen Santerikaan" tiedä mitään niistä oikeistopiireistä, joiden sanotaan pyrkivän Suomen ulkopolitiikan muuttamiseen? Nauroiko joku? Kaikki suomalaiset — aina torontolaisiin ryssittelijöihin asti haluavat jatkaa ystävällisiä suhteita Neuvostoliiton kanssa ja vielä parantaakin niitä! Ja tällaista puppua lautaan aivan vakavalla naamalla!

— Kämmäkoura

UUTISIA SOOSTA SEKÄ SEN YMPÄRISTÖSTÄ

Sault Ste. Marie. — Algoma Steel-yhtiön ja United Steelworkers Union osasto No. 2251 välisen ristiriidan selvittämiseksi nimitetty sovittelulautakunta, pidettyään istuntoja neljä päivää, keskeytti ne viikon ajaksi ja aloittaa istunnot uudelleen tk. 27 päivänä.

Sovittelulautakunta, johon kuuluu kolme edustajaa, yksi Ontarion hallituksen, yksi yhtiön ja yksi union nimittämä, ei päässyt minkäänlaiseen tulokseen vielä. Lautakunnan puheenjohtaja W. H. Dickie Torontosta, tiedoitti, että "edistystä on tapahtunut". Istunnon väliajalla yhtiön ja union sanotaan aloittavan neuvottelut keskenään pienemmistä kysymyksistä. Istunnot pidettiin täällä Windsor-hotellissa.

Terästyöläisten vaatimuksiin, jotka unio on esittänyt ja jotka yhtiö on hyljännyt, sisältyy mm. palkkojen korotus(tarkkaa summaa ei mainita), lisäkorvaus työttömyysvakuutukseen, eläkkeelle joutuvien ikärajan alentaminen 68:sta 65 vuoteen sekä lisäys eläkemaksuun, raha-apua yhtiöltä terveysklinikan perustamiseksi ja parannuksia juhlapäivien ja kesälomien suhteen.

Algoma Steel-yhtiö puolestaan on väittänyt, että palkkojen korotus tällä kertaa on mahdoton toteuttaa ja että työläiset ovat "parhaimmin palkattuja koko alueella" ja että Algoma Steelin työläisten "keskiarvoinen" palkkataso on 15 prosenttia korkeampi kuin Canadan muilla terästehtailla.

Tämä neuvottelu koskee noin 7,000 työläistä Algoma Steel-yhtiön tehtaalla täällä. Elokuun 1 päivänä päättynyt sopimus oli kolmivuotinen ja nyt voimassaoleva palkkataksa (alin) on $1.95½ tunnilta.

* * *

Mielenkiinto tämän alueen kunnallisvaaleihin on lisääntynyt huomattavasti koska on useita kysymyksiä äänestyskelpoisten ratkaistavana.

Soon kaupungissa tulee äänestettäväksi myös pormestarin valinta sillä Wesley Hill on tiedoittanut, että hän asettuu vastaehdokkaaksi nykyiselle pormestarille. W. Hill on aikaisemmin ollut 11 vuotta valtuustossa ja kaksi kertaa pormestarin ehdokkaana.

* * *

Lakossa olevat teräsrunkojen pystyttäjät eivät aloitakaan töitä Soo Mich. — Soo Ont. välisen sillan Canadan puolella olevalla alueella tk. 20 päivänä niinkuin aikaisemmin tiedoitettiin. International Association of Bridge, Structural & Ornamental Iron Workers union virkailija George Allan Torontosta on tiedoittanut, että 15 lakonalaista urakoitsijaa Ontariossa eivät ole allekirjoittaneet lopullista sopimusta vaikkakin suusanallisesti on asiasta sovittu.

Lakko täällä sillan rakennustyössä koskeee 15 Canadan Brigde-yhtiön työläistä. Näiden teräsrunkojen pystyttäjäin palkka on ollut $3.05 tunnilta ja 40 tunnin työviikka. Työn on vaarallista laatua sillä miehet joutuvat työskentelemään noin 192—200 jalan korkeudessa. Lakko alkoi syyskuun 18 päivänä.

Lakko ei koske Imperial Steel-yhtiön työssä olevia työläisiä, joilla on sillan alkuosan ja nousukohdan valmistaminen. Tämän $20 miljoonaa maksavan sillan on määrä olla valmis liikenteelle marraskuulla 1962.

* * *

Kahden kadoksissa olleen soolaisen metsästäjän ruumiit löydettiin tk. 19 päivänä Hammer-järvestä 40 mailia pohjoiseen Wawasta. He olivat Jerry Closs ja Murray McGillivaray, molemmat paikallisen radio- ja televisioaseman CJIC:n työläisiä.

Miehet olivat kateissa viikon ja kun etsintäjoukkueet löysivät järvestä kumossa olevan kanootin ja melat, olivat he varmoja, että miehet olivat hukkuneet. Ruumiit löydettiin 300 jalkaa rannasta järven pohjasta. Etsijöitä oli kaikkiaan 150.

* * *

"Yhden miehen rikosaaltoon" osallistunut 26-vuotias Emilio Baiocchi tuomittiin täällä poliisioikeudessa 22:sta murto- ja varkaussyytteestä 3 vuodeksi kuritushuoneeseen (siis Kingstoniin).

Syytetty, joka kuluvan vuoden heinäkuulla oli päässyt vapaaksi vankilasta kärsittyään 2½ vuoden tuomion ja jonka rikosluettelo alkaa v. 1952, tunnusti murtautuneensa 22 asuntoon viime lokakuun aikana.

Sisäänmurrot ja varkaudet ovat täällä olleet lisääntymässä ja joka päivä on saatu kuulla radiosta kuinka moneen paikkaan on murtauduttu. On turha luetella tässä viikonkin ajalla tapahtuneita varkauksia. Pankkeihin ei vielä ole yritetty.

* * *

Kaksi kuollettavaa maantietapaturmaa sattui täällä samana päivänä viime viikolla.

Echo Bayn lähellä sai surmansa 69-vuotias mrs. Emily Hodgkinson kun hän jäi koululaisia kuljettavan bussin alle.

Yhdeksän lapsen isä, 43-tias Paul Pouliot Wawasta kuoli autojen yhteentörmäyksessä lähellä Heydenia noin 15 mailia pohjoiseen täältä maantie No. 17 North.

Emil Zamiolski kuoli sairaalassa useita päiviä senjälkeen kun hän ajoi yhteen CPR:n rahtijunan kanssa.

* * *

Tarentorusin kunnassa sijaitseva vanhempien asukkaiden koti, Davey Home, tiedoittaa sen asukasluvun olevan nyt 228 henkilöä. Koti on hyväksynyt 23 uutta hakemusta ja nämä ovat nyt odotuslistalla.

Kodin johtokunnan taholta tiedoitetaan, että päivittäinen maksu asukkaalta on Davey Homessa $3.21, jota vastoin Sudburyssa taksa on $3.24, Port Arthurissa $4.18, Torontossa $6.42, Peterboroughissa $8.36 Middlesex kauntissa $2.10 päivä.

Soon ja Echo Bayn välisen palan (12½ mailia) maantien No. 17 itään laajentaminen Trans-Canadan maantien standardin mukaiseksi (24 jalkaa leveä) on annettu Towland Construction-yhtiölle, tiedoittaa Harry Lyons, Soon alueen edustaja Ontarion parlamentissa. Urakan summa on $312,325. Laajentamisen pitäisi oleman valmiina ensi vuoden syksyyn mennessä. — L.

SITÄ JA TÄTÄ

MIEHEKASTA

— Etkö sinä olekaan enää kihloissa Lindan kanssa?

— En. Minun täytyi purkaa, kun hän tahtoi mennä kanssani naimisiin.

ASIANTUNTIJA?

Potilas: Niin, te haluaisitte tietää miten reseptillänne ostamani lääke on tepsinyt?

Lääkäri: Aivan oikein, sillä en vielä ole varma itsekään.

LÄNSI-SAKSA JATKAA TYPERÄÄ SYRJINTÄÄ

Itä-Saksan kuulujen mäkimiesten osallistuminen K-Euroopan mäkiviikolla rajoittuu Itävaltaan

Berliini. — Itävallan hiihtoliitto on lähettänyt Saksan demokraattisen tasavallan parhaille mäkimiehille kutsun saapua joulukuun 30. päivänä Innsbruckissa ja tammikuun 6. päivänä Bischofshofenissa järjestettäviin suuriin, kansainvälisiin mäkikilpailuihin. Nämä kisat kuuluvat osana perinteelliseen "Keski-Euroopan mäkiviikkoturnaukseen", jonka voittaja ratkaistaan neljässä eri mäessä suoritettujen hyppyjen perusteella.

Kaksi muuta osakilpailua järjestetään Länsi-Saksassa, tarkemmin sanoen joulukuun 28. päivänä Oberstdorfissa ja tammikuun 1. päivänä Garmisch-Partenkirchenissä, mutta länsisaksalaiset puolestaan eivät ole lähettäneet itäsaksalaisille kutsua. Se merkitsee sitä, että sikäläinen yleisö ei tule näkemään kyseisen turnauksen kolminkertaista voittajaa ja Squaw Valleyn kultamitalimiestä Helmut Recknagelia eikä muitakaan Zakopanen MM-kilpailuihin valmistautuvia DDRn huippumiehiä. Kaikesta päätellen Länsi-Saksan Hiihtoliitto (DVS) ei ole uskaltanut uhmata elokuun 16. päivänä Duesseldorfissa annettua päätöstä, jossa kielletään kaikki kanssakäyminen DDRn urheilijoiden kanssa.

DDRn hiihtoliiton (DSLV) pääsihteeri Ludwig Schröder valitti syvästi länsisaksalaisten järjestäjien asennetta, koska juuri tässä lajissa molemien Saksan valtioiden kanssakäyminen on sujunut hyvissä merkeissä. "Liittomme on suunnitellut osallistumista Keski-Euroopan mäkiviikon kilpailuihin, jotka jo vuosikausia ovat olleet omiaan lujittamaan eri maiden urheilijoiden ja johtohenkilöiden välistä ystävyyttä. Sitäkin valitettavampaa on nyt todeta, että DSV on ottanut tällaisen askeleen, joka sotii, ei ainoastaan olympiahenkeä vaan myös kaikkia urheilun periaatteita vastaan", mainitsi Schröder.

Kaikesta huolimatta matkustaa kahdeksanhenkinen DDRn joukkue Helmut Recknagel etunenässä Innsbruckiin osallistuakseen joulukuun 30. päivänä vuoden 1964 olympiamäessä suoritettavaan kilpailuun. Miehistön osallistuminen tammikuun 6. päivänä Bischofshofenissa pidettäviin kisoihin sen sijaan on epävarmempaa, koska "hukkapäiviä" mahtuu näiden kahden tilaisuuden väliin liian paljon. Toiset kun käyvät siinä välillä "vapaassa Saksassa" kokeilemassa kuntoaan.

Wiljami Pilbackan
MUISTOLLE

Hän sai lähtökutsun sydänkohtauksen murtamana marraskuun 24 päivänä 1959.

Olit ystävä kallehin mulle,
elon polkua kun kuljettiin.
Siis kiitos rakkahin sulle,
joka luotani pois otettiin.

Nämme yhdessä elomme illan,
vaan kuolon kellot jo Sinulle soi.
Hyvästi hetkeksi rakkaimpani,
en unhoittaa koskaan Sinua voi.

Sinua ikävöiden muistaen,

Vaimosi Elina ja lapset.

SUOMEN
viikko- ja kuukausi-julkaisuja
SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

"Uusi Nainen"
Hinta 45c, postitse lähetettynä 50c.

"APU"
No. 15—22—23—24—30—41—43
Irtonumeron UUSI HINTA 30c
Postitse lähetettynä 35c

"Valitut palat"
Marraskuun numero
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Neuvostoliitto
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
HINTA 25c — Postitse 35c

"Viikonloppu"
Saatavana no. 3—5—7—10—14—15
16—17—18—19—20—21—22—23—25
28—29—30—31—32—33—35—36
37—38—39—40—41—42—43
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto

"Seikkailu-kertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot 1—2—4
6—7—8—9—10—11—12—13—14
15—16—17—18—19—20—21—22
23—25—26—27—28—29—30—31
32—33—34—35—36—37—39—40
41—42—43
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Kotiliesi"
No. 8—9—10—11—12—14
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Elo-, loka- ja marrask. numerot
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
21—26
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

"Suomen Kuvalehti"
Numero 25
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita ylämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

Afrikasta ydinaseeton

New York. — Yleiskokouksen poliittinen valiokunta on hyväksynyt päätöslauselmaluonnoksen, jossa jäsenvaltioita kehotetaan luopumaan ydinasekokeista Afrikasta ja pitämään tätä mannerta ydinaseettomana vyöhykkeenä.

Luonnoksen ensimmäisestä osasta äänestettäessä 6 äänesti puolesta ja kaksi (Ranska ja USA) vastaan, kolmen mm. Englannin jättäessä äänestämättä. Tässä osassa kehotettiin jäsenmaita olemaan suorittamatta tai jatkamatta ydinasekokeita Afrikassa.

14 Afrikan valtiota on tehnyt tämän päätöslauselmaehdotuksen.

Toisesta osasta äänestettäessä 56 äänesti puolesta, kaksi vastaan (Ranska ja USA) ja 40 jätti äänestämättä. Tässä osassa jäsenvaltioita kehotetaan olemaan käyttämättä Afrikan maa-, meri- tai ilmatilaa ydinaseiden kokeisiin, varastoimiseen tai kuljettamiseen.

Kolmannessa osassa jäsenmaita kehotetaan pitämään Afrikkaa ydinaseettomana vyöhykkeenä. Tässä äänet olivat 58 puolesta, ei yhtään vastaan ja 41 jätti äänestämättä.

Päätöslauselmaehdotus hyväksyttiin kokonaisuudessaan tämän jälkeen 57 äänellä 0 vastaan ja 42 jätti äänestämättä.

Tämän jälkeen valiokunta hyväksyi 60 äänellä 16 vastaan 25 jättäessä äänestämättä 12 afrikkalais-aasialaisen maan päätöslauselmaehdotuksen, jossa ydinaseiden käyttäminen sanotaan rikokseksi sivistystä vastaan. Erityinen konferenssi valmistaa ehdotuksen mukaisen sopimuksen, jossa ydinaseet tehdään laittomaksi.

Italian muutosehdotus, että ydinaseiden käyttäminen leimattaisiin rikokseksi, jos niitä käytettäisiin YKn peruskirjan tarkoitusten vastaisesti, hylättiin kokonaisuudessaan.

TILATKAA VAPAUS!

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 4-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
LANGILA HARDWARE LTD.
PUHELIN DI 4-3508
215 Van Norman St.
Port Arthur, Ontario

Ruotsin Carlsson uusi voittonsa

Brighton. — Ruotsalainen Erik Carlsson uudisti Saabillaan viime vuoden voittonsa Englannin autorallyssa, joka kuuluu tämän vuoden EM-kilpailuihin. Kun kaikki osanottajat olivat perjantaina saapuneet päätepaikkaan Brightoniin — missä lauantaina suoritettiin vauhtikokeet — julistettiin Carlsson voittajaksi. Hänen jälkeensä tulevat Englannin edustajat Pat Moss ja Peter Harper.

Carlsson ja hänen ohjaajatoverinsa, englantilainen John Brown saivat kaikkiaan 90 virhepistettä niillä 3,200 km:llä, jotka he maanantaina tapahtuneen lähdön jälkeen olivat suorittaneet. Englannittaret Pat Moss—Ann Wisdom, jotka ajoivat Austin Healeyllä, saivat 129 virhepistettä ja Harper, joka ohjasi Sunbeam Rapieria, sai 156.

N-liitto kaatoi Argentiinan

Buenos Aires. — Etelä-Amerikassa kiertueella oleva Neuvostoliiton jalkapallomaajoukkue kohtasi perjantaina Argentiinan joukkueen Buenos Airesissa.

Vauhdikas ottelu päättyi N-liiton joukkueen voittoon maalein 2—1.

Kulttuuritoiminnan alkua Cobaltin perukalla

La Center, Wash. — Terveisiä Valloista. Canadan Suomalaisen Järjestön kultavuoden kunniaksi lienee paikallaan muistella sitä aikaa kun olin siellä vuosina 1912-13, siis noin 49 vuotta sitten.

Olin silloin työssä kaivannossa Cobaltissa. Cobaltin osaston rakentama työväentalo valmistui 1910 ja toiminta oli silloin todella vilkasta sillä kaivannoissa työskenteli useita satoja suomalaisia. Osastossa toimi näytelmäseura, jossa oli palkkaa nauttiva johtajana Otto Björninen. Hänen jälkeensä 1913 tuli johtajaksi Hulda Viljamaa-Myllynen. Lauluseuraa johti viulunsoittajan Ernest Paanasen isä "vanha" Paananen. Voimisteluseuran johtajana toimi edesmennyt Lahja Tanner.

Osastossa oli jäseniä yli kahdensadan ja jatkuvasti oli haalilla jotain toimintaa menossa. Puhujiakin kulki melkein jokainen kuukausi ja kirjauutuudet menivät hyvin kaupaksi. Kaivostyöläiset olivat järjestyneet Lännen Kaivosmiesten Liittoon ja jos työmaalla sattui kuolemaan johtanut tapaturma nousivat kaivostyöläiset keskeisen päivää ylös kaivannosta ja järjestivät mielenosoituskulkueen kaupungin kaduille marssien union tunnukset rinnoissaan protestiksi kaivosyhtiön huolimattomuutta vastaan.

Kokoukset alettiin laulamalla jokin työväenlaulu ja ohjelmatilaisuudet pidettiin joka toinen sunnuntai ja "nyrkkilehti" sutkauksineen ilmestyi.

Oltiin nuoria ja elämää täynnä. Tanssi-iltoina eivät naiset riittäneet pariksi, mutta se korvattiin sillä, että miehet tanssivat keskenään eikä sellainen mitään outoa ollut. Elämä on vierähtänyt ja sen mukana kulkijat kehittyneet jatkuvan valistustyön ansiosta hyvin yllättäviin saavutuksiin sen 25 vuoden aikana, jonka olin siellä pois ja asuin täällä "Valloissa". Viimeksi olin siellä Pohjois-Ontariossa 22 vuotta sitten.

Kukahan mahtoi olla se tositoveri, joka tilasi minulle Vapaus-lehden tänne "Nurssin kotiin"? Sydämellinen kiitos sinulle rehdistä toveruudesta!

Kauan eläköön Canadan Suomalainen Järjestö ja sen uurastavat työntekijät! Kaukaisia muistellen.

— Henry Päätalo.

CLUB news

Editorial

Christmas Preparations

Walk down any main street of any Canadian town, and you will see the evidences of Christmas preparations. Coloured lights, sumptuous gifts, and expensive toys galore decorate every store window. The business man is all set to help you celebrate Christmas.

Does Christmas as we celebrate it have any of its original meaning at all? Is it more than a time of giving and receiving gifts that we neither need nor want anyway? Is it more than a commercial orgy?

"Peace on the earth, goodwill to all men," in the words of the Christmas carol, have been ignored for almost 2,000 years, and the most famous martyr of all seems to have died in vain.

And yet peace is the fervent hope of all mankind, and goodwill to all men is the prelude to brotherhood. These things were known to the ancients — then why has man not affected peace and brotherhood on this earth?

Do you suppose the answer to that lies in the business man's preparations to help you celebrate Christmas?

Instead of helping the moneychangers perpetuate war and want, strife and greed, we should give peace and brotherhood for Christmas this year. More now than at any other Yuletide season these are the things that all the world's people want and need. Let's give peace and brotherhood for Christmas this year — or we may not be here to give anybody anything next year.

Mr. Canadian Painting

(The article that follows, although perhaps not exactly in the idiom of A. Y. Jackson's speech given earlier this month, contains the details and facts as he presented them.)

* * *

'You know it was just by chance that I became associated with the group of painters that later became known as the "Group of Seven". Thus began a thrilling hour as A. Y. Jackson, Canada's Mr. Painting recounted some of his memories of the old days.

"It was 'Edge of Maplewood' which I painted in 1913 after returning from studying in Europe, and while trying to earn enough to go back, that changed the course of my life. I had hung out in Montreal for a while and was thinking of going to the United States to do commercial art when a letter from J. E. H. MacDonald invited me to come to Toronto where things in art were brewing — MacDonald said that there was a group of painters who were breaking from traditional European methods and content. They liked my painting 'Edge of Maplewood' which I had sent to a show in Toronto; in fact a young painter, Lawren Harris, wished to buy it if I still had it. (I still had everything I had painted.) They would all like to meet me.

"I decided to go to Toronto and it was true, things were happening there. I met Lismer, (whose wife had that very day presented him with a baby girl) Varley, Jeffries, MacDonald, and later Harris, who was to be the dynamic one in our movement in painting.

"Then I went to Kitchener to visit relatives and tagged along to Georgian Bay with them during the summer. There, later in the Fall, I met Dr. MacCallum who allowed me to stay and paint at his island cottage. He also made a propposition to me which changed my life. Harris and he were setting up a studio for Canadian art. Would I like to use one of the studios with one year's expenses guaranteed? I of course quickly agreed and there were no more thoughts of going back to Europe or the States.

"Back in Toronto I worked on a large canvas which depicted a big storm on Georgian Bay. This was the first such large canvas of the group which was purely Canadian in the new way. A Canadian painting Canada.

"In January 1914 I met Tom Thomson. We struck up an immediate friendship. MacCallum had made the same offer to him about a studio, and it was decided that we should share one. We got along famously. He told me about Algonquin Park, the majesty and beauty of our country; I, in turn, gave him the background of my time in Europe. After listening to his Algonquin Park stories I finally bundled myself up to see for myself. After returning, I found that some of our paintings had been sold, among them my 'Red Maple." To help us out MacCallum also bought some of our sketches. We were also beginning to disturb the old school of painting and critics who tabbed us as the "Hot Mush School".

'Thomson and I made a northern trip together and made many sketches which later we used for paintings. We found the first world war ablaze when we returned to civilization. Harris and I enlisted. MacDonald again took up commercial art to be able to live. Thomson continued to paint and went up to Algonquin Park where in 1917 he drowned. We all felt the loss and our group didn't go to Algonquin for twenty years after that.

"With the war's end, we drifted back to Canada. My painting illustrated my feelings of that postwar period. I was wild and angry, I could not be still and it came out in my art of that period. It was 1920 and the Group of Seven was formed. The original members were: Franklin Carmichael, Lawren Harris, A. Y. Jackson, Frank H. Johnston, Frederick H. Varley, Arthur Lismer, J. E. H. MacDonald. We gathered whenever possible and talked art — our art and other art. What we should and wanted to do.

"Some of us went up to Algoma in a box car fitted as a studio. Lawren Harris' grandmother, (he's from the Harris' of Massey-Harris), put up the money. We got sketches and paintings as we were shunted back and forth on the Algoma Central railway. J. E. H. MacDonald's 'Big Solemn Land', 'Beaver Dam', were among the best we got there. We moved on to the North shore of Lake Superior and continued our sketching and painting of Canadian lanscapes. These were among the first concerted efforts of Canadians to paint Canada's beauties.

"Our paintings, a break from the traditional in Canada, caused quite a flurry. A critic asked sneeringly whether the north pole was our objective in our steady advance away from the cities into the Canadian wilderness for inspiration. (I did later get to the far north just as predicted by our opponents.) We were termed the "wild men of the north" and Harris, the most optimistic and lively of our group, was considered a "menace to Toronto".

"On my return, I publicly debated the issue with Wyllie Greer. He upheld the traditional stultifying concept that Canadians must paint in the style as well as content of the masters of Europe. I argued that Canadians must paint the Canadian scene in a style appropriate for the job and that was the reason for the trips into the wilds to see for ourselves.

"A strong indictment for our cause was our great success at Wembley in 1924 which the Academy, our main opposition in Canada, boycotted in protest at our participation. They predicted our failure and even attempted to influence the exhibitors. But our success as illustrated by a Times headline — 'Canada Stole Show" soon put an end to our opposition's rantings. An awareness that we had something began to get to Canadians — we were sold.

"Our small group has been successful in teaching Canadians that they live in a beautiful country, and that to paint it was something worth doing. We were a real movement — we received little help — we produced a new Canadian art. There were no large bursaries — no Canada Council to help — our paintings when sold earned us little. (The Gallery bought our originals for from $30 to $50. Today some are valued in the thousands of dollars.)

"Those days are gone. Today Canadian painting is in a period of international art which I don't care for.

'I am glad that I was able to be part of a group who were doing what they wanted to do."

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Viime sunnuntaina saimme taaskin viettää yhden nautintorikkaan iltapäivän Don haalilla. Järjestömme kultavuoden juhlanäytelmänä esitettiin mainio näytelmä, "Vapauden vartijat". Se veti yleisön mukaansa heti alusta alkaen. Toistuvat suosionosoitukset keskeyttivät esityksen tämän tästä. Näytelmän esitys oli erittäin ajankohtainen tällä kertaa. Parhain kiitos katsomon puolesta näyttelijöille — ja erikoiskiitos näytelmässä mukana olleelle kahdelle pikkupojalle ja yhdelle pikkutytölle. Katsellessani heidän esitystään, josta he ilmaisivat nauttivan itsekin, tuli mieleen, että eikö lapsille voitaisi järjestää joskus oma näytelmää?

Ensi sunnuntaina, siis marraskuun 26 päivänä, on Toimen naisten järjestämät iltapäiväkahvilaiset Don haalilla, alkaen kello 3 ip. Samassa tilaisuudessa tulee puhumaan naisten kongressin edustaja Kuuban asioista.

Myöskin nähdään kenelle hymyilee onnetar sen suurtöisen tilkkutäkin kohdalta? Alkää siis unohtako tätä mielenkiintoista iltapäivää. Sekin järjestetään kultavuoden merkeissä.

Viimeksipidetyssä kokouksessa keskusteltiin tulevista tehtävistä. Laatikkopäivälliset järjestetään tammikuussa. Luultavasti järjestämme toisenkin tilaisuuden Don haalilla. Joulukuun 6 päivän pidetään seuraava kokous Don haalilla alkaen kello 8 illalla.

3 päivänä joulukuuta on Don haalilla sirkustemppuilija ja hammasvoimailija Huttusen tilaisuus. Se alkaa kello 4 ip.

Joulukuun 10 päivänä on CSJ:n kultavuoden juhlakonsertti Don haalilla kello 3 ip. Se on varmaan arvokas ja mielenkiintoinen tilaisuus.

Tervehtien, — A.L.

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 2-7469
514 Simpson St. Fort William

Millioin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Harv. Suomivieras J. E. HUTTUNEN
ESIINTYY DON HAALILLA TORONTOSSA
SUNNUNTAINA, JOULUKUUN 3 PNA KLO 4 IP.
Ohjelmassa: AKROBATIAA, UUTUUS KUPLETTEJA
mm. "Raketilla Kuuhun", HAMMASVOIMAILUA ym.
Kaksi haitaria säestää HUVITUSTA KAIKILLE PERHEILLE
(16-23)

71 pros. briteistä neuvottelukannalla

Lontoo. — Daily Telegraph ja The Scotsman ovat julkaisseet yhteisen selostuksen mielipidekyselystä, joka on toimeenpantu englantilaisten keskuudessa tämän päivän tärkeistä kansainvälisistä kysymyksistä. Vastaukset kyselyyn osoittivat, että englantilaisten valtaenemmistö — 71 prosenttia — on sitä mieltä, että nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa lännen on pyrittävä neuvottelemaan Neuvostoliiton kanssa eikä kiihdyttämään varustelua. Vielä suurempi osa vastaajista, 81 prosenttia, antaa täyden kannatuksensa huipputason neuvotteluille.

Kysymyksessä Länsi-Berliinin ongelmasta 71 pros. englantilaisista ilmoitti kannattavansa neuvotteluja Neuvostoliiton kanssa. Tämä englantilaisten asenne merkitsee, että lännen on tunnustettava itäsaksalainen hallitus ja solmittava suhteet sen kanssa. Tämä kanta on viime aikoina huomattavasti voimistunut englantilaisten keskuudessa. Heinäkuussa vain neljäkymmentä prosenttia englantilaisista asennoitui Itä-Saksan tunnustamisen puolesta ja 22 pros. vastusti sitä. Tällä hetkellä 59 vastaajista piti tunnustamista välttämättömänä, kun taas vastustavien luku oli vähentynyt yli puolella.

Selostuksessa todetaan, että englantilaiset yleensä ovat sitä mieltä, ettei Berliinin takia saa aloittaa ydinsotaa.

Artikkelissa todetaan myös useiden kyselyyn vastanneiden hyväksyvän Nikita Hrushtshevin kannan, että on estettävä Länsi-Saksan saamasta käsiinsä ydinaseita.

Kyselyn tulokset osoittavat, että "sadan komitean" taistelu ydinaseita vastaan saa laajaa kannatusta. Monet englantilaiset vaativat, että Englannin on jopa yksin luovuttava ydinaseista.

Puolet kyselyyn osallistuvista on sitä mieltä, että Neuvostoliiton aloittamat ydinasekokeilut ovat seurausta siitä haasteesta, jota USAn toiminta on koko ajan merkinnyt. 56 pros. kyselyyn vastaajista ilmoitti kannattavansa idän ja lännen välisiä neuvotteluja täydellisestä aseistariisunnasta.

Metsämiehet voittivat eräitä parannuksia

Hearst. — Täällä päättyi äskettäin 6 viikkoa kestänyt Selim Lumber Companya vastaan käyty lakko, jossa mainitun yhtiön saha- ja metsämiehet, metsätyöläisten union johdolla voittivat parannuksia palkannousun, lyhemmän työpäivän, union tunnustamisen sekä parempien kämppäolosuhteiden muodossa.

Union ja yhtiön välinen sopimus sisältää mm. seuraavat sitoumukset: Työläisten on liityttävä 30 päivän sisällä unioon; yhtiön ja union kesken on voimassa kahden vuoden sopimus; tuntipalkkojen nousu ensimmäiseltä vuodelta on 4 senttiä ja toiselta vuodelta 6 senttiä. Ennen lakon alkamista oli sekatyöläisten palkka $1.25 tunnilta.

Entisen 60-t. työviikon tilalle astuu voimaan 52-tuntinen työviikko. Työläiset saavat kaksi palkallista juhlapäivää vuodessa — joulun- ja työnpäivän. Yhtiön kämpillä ollut päivittäinen $2.25 maksu miehen ylöspidosta alenee $1.75. Korjataan kämpät sopimusta edellyttävään kuntoon.

Unioon liittymismaksu on $25.00 sekä kuukautinen jäsenmaksu $4.00 työssä olevilta ja $2.00 kuukaudessa työttömiltä.

Allekirjoittaneen tiedustellessa paikallisesta union toimistosta tämän sopimuksen koko kopiota, sieltä vastattiin, että se valmistuu vasta 4—5 päivän kuluttua.

Lisäksi mainittakoon, että lakon alkuaikoina paloi tässä lähistöllä ollut yhtiön lautatavaran höyläämö perustuksiaan myöten. Siitä palosta ei ole kuitenkaan tähän mennessä syytetty ketään.

Yhtiö alkaa kiireellisesti rakennuttaa uutta höyläämöä palaneen tilalle.

Paikallisten maakuntapoliisien lisäksi oli lakkopaikalle lähetetty lisää poliiseja suojelemaan työnhaluisia (lue rikkureita) ja yhtiön omaisuutta. Siitä huolimatta sattui työläisten ja rikkurien välillä yhteenotto josta kahakasta kiikutettiin pari rikkuria sairaalaan ja pari lakkovahtia "kalterien" taa.

Myös oli yhtiön asettama portinvahti tehnyt poliiseille valituksen, että lakkovahtien "soittokunta" häiritsee hänen yörauhaansa. Täten joutui poliisien "saaliiksi" soittokunnan soittovälineet — tyhjät peltipurkit ynnä muut helistimet, on täällä kerrottu. Mutta seuraavaksi yöksi sanotaan soittokunnan hankkineen uudet, vielä paremmin "soineet" varusteet.

Lakon loppumisen kunniaksi oli järjestetty kauppalan kaikkiin, siis neljään kapakkaan kaikille vapaat kaljat. Sen sanotaan tapahtuneen työnantajien toimesta.

* * *

Nyt kun on parhaillaan menossa Vapauden ja Liekin levitysryntäys, kehoittaisin puolestani niitä henkilöitä, joille ei vielä tule omiin nimiin näitä demokraattisia lehtiä, tilaamaan itselleen Vapauden ja Liekin. Siten saatte totuudenmukaiset tiedot nykymaailman kriitillisestä tilanteesta. — V.L.

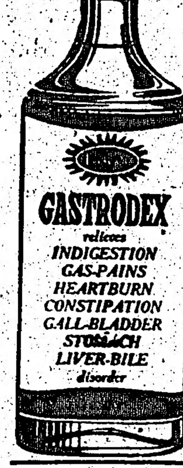

Castrodex
Jokainen 40 vuotta täyttänyt mies tai nainen tarvitsee tätä palauttaakseen normaalin toimintaan maksasapen, virtsarakon, ummetuksen, kaasun, päänkivut, kylki- ja vatsakivut, sekä säännollisen vatsan liikkumisen.
Hinta $2.50 pullo

ENDRASH
Poistaa akuuttisen ihotulehduksen, rohtuman, syyhyn, kasvonystermät, näppylät, ja arvet kasvoista, korvista niskasta, käsistä ja jaloista. Hinta $2.50 tölkki.

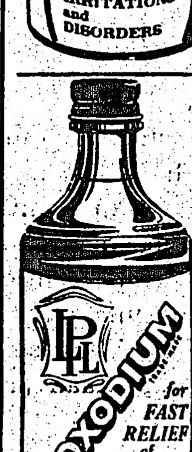

Roxodium
Huojentaa reumaattisia, nivelreumaattisia, ja lihaskipuja, kolotusta jaloissa, nilkoissa, polvissa, käsissä, olkapäissä, lantioissa ja selässä. Lopettaa myös kutiamisen ja ihottumat.
Hinta $1.50 pullo

MIZARH
Vetää pois akuuttisen reumatismin, nivelreuman myrkyn kylmistä tai pahoin ajettuneista jaloista, nilkoista ja polvista sekä kolottavasta selästä.
Hinta $10.00 tölkki.

DIANA
Huojentaa jatkuvaa yskintää nenätulehdusta, nenän juoksua, heinänuhaa, kylmettymistä rinnassa, äänenkäheyttä, henkitysvaikeutta, hengen ahdistusta, henkitorven tulehdusta, kurkkuvikaa ja puhdistaa keuhkoja.
Hinta $1.25 ja $2.50 pullo

Luscoe Products Ltd.
559 BATHURST ST.,
TORONTO 4, CANADA

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
ALEX COLLINS, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

KIINTEIMISTÖJÄ
VAKUUTUKSIA
KIINTEIMISTÖLAINOJA
ARNE OKSANEN
Puhelin BA. 1-6144
442 Sheppard Avenue East
Willowdale (Toronto) Ont.
(16-23-30-7)

ÄLÄ VALITA — ANNA MANKISEN VALITTAA
Jos olet talon osto tai myyntiaikeissa soita MR. R. HEYNO HO. 1-1114
UNO MANKIN REALTOR
392 DANFORTH AVE. TORONTO, ONTARIO
Toronto Real Estate Boardin jäsen

MATKAPALVELU
Suomeen, Tanskaan, Norjaan ja Ruotsiin
Täydellisiä tietoja ja paikkatilausta halutessanne käykää, soittakaa tai kirjoittakaa:
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
697 Bay St. EM 6-9488 Toronto 2, Ont.
107 Dunlop E. PA 6-6525 Barrie, Ont.

SUOMALAINEN LEIPOMO
Valmistaa ruoka- ja kahvileipää, korppuja, leivonnaisia y.m. leipomoalan tuotteita.
ERIKOISKAKKUJA TILAUKSESTA
PARKWAY BAKERS
Ake Saarinen, kondiittori
290 Queen St. W. Puhelin EM 3-7676 Toronto 2-B, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

SUOMEN- JA ENGLANNINKIELTÄ puhuva nuori nainen kauppa-apulaiseksi ruokatavarakauppaan. Lähemmin: Koski Bros. Red & White, 1670 Paris St., Puh. OS. 3-1820.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4092
52 Elm St. East Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. OS. 3-1590
Rautatien vieressä Sudbury

AUTO- ja TROKI-JOUSIEN PALVELU
- EXPERTTITYÖ
- NOPEA PALVELU KORJAAMOSSAMME
- YLEISTÄ SEPÄNTYÖTÄ

WOROBECK
SPRING SERVICE
Puh. OS. 5-8492
118 Regent St. S. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kabarettitanssit Finnish-haalilla ensi lauantaina, tk. 25 päivänä, alkaen kello 8 illalla. Soitosta huolehtii Niilo Baston yhtye.

Työn Puiston sauna avoinna joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kello 1—11 ip. Jos haluaa mainiot löylyt, niin ne saa Työn Puiston saunassa.

Naistenkerhon bingopaartit ensi viikon torstaina kello 7.30 Finnish-haalilla. Kaikki tervetulleitat.

Lasten suomenkielen koulu torstaina kello 5.30 Finnish-haalilla.

- Sanomalehti on ikkuna ulkomaailmaan

TILATKAA VAPAUS!

ATKINSON
DRESSMAKERS' SUPPLIES
HATUNTEKOTARPEIDEN
ELOKUUN MYYNTI
Puh. OS. 4-0575
7 Cedar St. Sudbury

HOBBY SHOP
- Pyssyjä ja panoksia
- urheilutarpeita
- harrastelutarpeita
- rahankeräyskirjoja

LELUJA
Kohtuulliset hinnat
Puhelin OS. 4-9833
Plaza 69 ostokeskuksessa

(23-25-28-30)

JACKSON & BARNARD
UUSI HAUTAUSTOIMISTO
Puhelin OS. 3-3611
233 Larch Street Sudbury, Ontario
Hautauksia alhaisilla hinnoilla — Huolellinen palvelus

COAL & FUEL OIL
ÖLJYÄ JA KOLIA
Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksulla . . . Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliönne täyttämisestä.
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin OS. 5-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

Refreshing
JUOKAA...
SILVER FOAM
VIRVOKE-JUOMIA
TILATKAA YKSI LAATIKKO TÄNÄÄN
Sudbury Brewing & Malting Co.
LIMITED
185 Lorne St. S. PUHELIN OS. 5-7561 Sudbury

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

Leskien lempimistä seuraamaan joulukuun 3 päivänä

Joulukuun 3 päivänä on Sudburyn ja ympäristön asukkailla tilaisuus tulla katsomaan Finnish-haalille Maiju Lassilan kirjoittaman huvinäytelmän esitystä "Kun lesket lempivät". Senjälkeen kun näytelmä painettiin v. 1911 tuli siitä yksi eniten esitetty näytelmä Suomessa eikä ole ihmekään sillä siinä, jos missään näytelmässä, pääsee Maiju Lassilan rehevä savolaishuumori täysin oikeuksiinsa.

Aleksis Kivi tunnetaan hämäläisen rahvaan mainiona ja voittamattomana kuvaajana ja tuskin ainoatakaan toista kirjailijaa voida asettaa Maiju Lassilan rinnalle savolaisen kansanelämän elävänä tulkitsijana.

Näytelmän pääosat tulevat olemaan tottuneissa käsissä ja voidaan odottaa, että tilaisuudesta tulee myös esityksen puolesta antoisa tilaisuus.

Kabarettitanssit ensi lauantaina

Ensi lauantaina, tk. 25 päivänä, pidetään Finnish-haalilla näytelmäkomitean hauskat kabarettitanssit. Sisäänpääsy on ainoastaan $1.25, johon sisältyy lihapulla-ateria perunamuuseineen ym. herkkuineen. Syömään aletaan kello 8 illalla ja yleinen tanssi alkaa kello 9 illalla Niilo Baston yhtyeen hyvän tanssimusiikin tahdissa.

Varatkaa ajoissa itsellenne sisäänpääsylippu ja tilatkaa seurueellenne hyvä pöytäpaikka etukäteen.

Wanupin talkoot jouluk. 2 päivänä

Talkoot Wanupin urheilukentällä pidetäänkin lauantaina, joulukuun 2 päivänä, eikä ensi lauantaina kuten viime lehdessämme erheellisesti mainittiin. Töitä aletaan tehdä heti aamulla, kello 9 aikaan ja tärkeimpänä on hiihtoradan valmistaminen. Tämä onkin tehtävä ennenkuin tulee paksu lumi maahan ja toivottavasti saadaan niin paljon työntekijöitä, että tämä työ voidaan viedä loppuun samana päivänä. Siis kaikki Visan ja Alertsin jäsenet mukaan. Talkoolaisille varataan ruokaa.

Samana iltana, joulukuun 2 päivänä, alkaen kello 8.30 il. pidetään Wanupin haalilla Visan järjestämät yleiset tanssit. Hyvät palkinnot jaetaan. Soitosta huolehtii Risto Hako-oja.

Tanssit Wanupin haalilla koulurahaston hyväksi

Ensi lauantaina järjestetään Wanupin haalille tanssit, joista tulot käytetään kansakoululaisten joulurahaston hyväksi. Kaikkien toivotaan kannattavan näitä tansseja. Tanssit alkavat kello 9 illalla.

Pikkujoulubingo marraskuun 30 pnä

Naistenkerhon toimesta järjestetään tk. 30 päivänä Finnish-haalille pikkujoulubingo, joka alkaa kello 7.30 illalla.

Naiset varaavat kaikenlaisia hyviä bingovoittoja, jotka sopivat lahjoiksi joulupukin konttiin.

Kuten yleensä tiedetään naisten toiminta on tähdätty yhteisten asioiden hyväksi ja siksi naiset toivovat runsaasti osanottoa bingopaarteihin. Palkinnoita otetaan vastaan kiitollisuudella.

SEURUSTELUTILAISUUS BEAVER LAKEN HAALILLA ENSI SNNUNTAINA

Ensi sunnuntaina, kello 12 päivällä, (eikä 2 ip. kuten ennen mainit.iin), alkaa Beaver Laken haalilla yleinen seurustelutilaisuus. Tilaisuuteen järjestetään seurapelejä.

Silloin on tilaisuus viettää hauska iltapäivä Beaver Laken haalilla. Ilmoittakaa [illegible] nekin tästä aikakorjauksesta. Siis kello 12 päivällä.

T. Viianen haudattiin maanantaina

Viime maanantaina iltapäivällä haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn perhehautaan viime torstaina autotapaturmassa surmansa saanut Thomas William Viianen. Hautausseremonian hautaustoimistossa ja haudalla toimitti pastori T. Häkkinen. Sävel-kuoro jonka jäsen Viianen oli, esitti hautaustilaisuudessa laulun "On hiljaa nyt".

Vainajaa saattamaan viimeiseen lepoonsa oli saapunut sukulaisten lisäksi huomattava määrä vainajan tuttavia.

Kantajina toimivat George Walli Sr., John Salminen, Alvi Saatsi, Ernest Constantineau, Walter Puukila ja Kauko Kujanen.

Mrs. Emilia Mäki kuoli keskiviikkona Memorial-sairaalassa

Mrs. Emelia Mäki, joka on asunut York-kadulla, Sudburyssa, kuoli keskiviikona Sudburyn Memorial-sairaalassa. Hän oli 65:llä ikävuodellaan.

Hautaus toimitetaan Jackson & Barnard hautaustoimistosta huomenna, perjantaina, kello 3.45. ip.

Mauno Poikkimäki kuollut

Viime tiistaina kuoli Sudburyn General-sairaalassa Mauno Poikkimäki 59-vuotiaana.

Hän saapui Suomesta Canadaan 1914 ja on asunut Levackissa, Garsonissa ja Beaver Lakella. Hän on ollut Incon palveluksessa siirtyen eläkkeelle.

Hänä jäivät suremaan vaimonsa Hilda, veljensä Eino, Uuno, William, Sulo, Lauri ja Tauno sekä sisarensa Sonja Laakso.

Hänet haudataan Jackson & Barnardin hautaustoimistosta ensi perjantaina tk. 24 pnä, kello 1 ip. Beaver Laken hautausmaahan.

Tunnusti vaihtaneensa vääriä shekkejä

North Baysta kotoisin oleva 37-vuotias Aurele Lalonde on tunnustanut Sudburyn poliisioikeudessa, että hän on vaihtanut rahaksi kolme väärennettyä shekkiä. Oikeus päätti tiistaina lykätä tuomion antamista hänelle viikolla eteenpäin.

Nämä shekit ovat kolme niistä 200 shekistä, jotka joku aika sitten varastettiin maalausurakoitsija Denis Birolta.

Oikeudessa ilmeni, että Lalonde oli vaihtanut väärät shekit Witchel and Sonsin vaatekaupassa 92 Elm St. E., ja Dabous Men's Wearin kahdessa kaupassa 50 Elm St. E. ja 96 Elm St. E. Väärennetyillä shekeillä Lalonde sai yhteensä $585.

Lalonde kirjoitti shekit lompakonsa kadottaneen Douglas Parkerin nimelle ja käytti hänen henkilöllisyystodistuksia vaihtaessaan arvottomat shekit rahaksi.

Nainen syytteeseen lapsen murhasta

Memorial-sairaalassa oleva Estairesta kotoisin oleva 24-vuotias nainen mrs. Rolly Goulet on pantu syytteeseen 17 kuukauden ikäisen ottolapsensa Jeanin murhasta.

Syytetyn aviomies löysi lokakuun 14 päivänä kello 8 aamulla ottotyttärensa Jeanin kuolleeksi ammuttuna kodistaan ja vaimonsa vakavasti loukkaantuneena ampumahaava rinnassaan.

Mrs. Goulet on ollut tähän saakka vartioimattomana sairaalassa mutta tästä lähtien häntä tullaan vankilaviranomaisten toimesta vartioimaan.

Polttoaineesta enemmän veroa kuin sen hinta

Toronto. — Toronto Transit Commission (kaupungin yleinen liikennelaitos) on tilannut $1,585,977 arvosta öljytuotteita — määrän, joka arviolta tarvitaan v. 1962 kuluessa liikennelaitoksen kulkuneuvojen liikkeellä pitämiseksi.

Polttoaineiden hinta on todellisuudessa $706,687, mutta kun siihen lisätään maakunnan perimä polttoainevero ($879,290) saadaan ensiksi mainittu summa.

Suurin menoerä on 3,490,000 gallonasta dieselmoottorien polttoainetta, josta koituu $447 418 — veroa lukuunottamatta. Kun siihen lisätään 18½ sentin vero gallonalta se lisää tämän tilauksen hintaa noin $645,650:lla.

Liikennekomissio maksaa myös 13 senttiä veroa gallonalta gasoliiniostoksiensa kohdalta. Viranomaiset laskevat, että kun dieselmoottoreilla varustetut kulkuneuvot voivat kulkea pitemmälle gallonalla polttoainetta kuin gasoliinimoottoreilla varustetut, maakuntahallitus saa jokseenkin yhtä paljon veroa molemmista polttoaineista kuljettua mailimäärää kohden.

KUOLLUT

Lauri Frederick Nauha

kuoli Sudburyn General sairaalassa, tiistai-iltana, marraskuun 21 pnä 1961, ollessaan 60 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäivät vaimonsa Vieno (o.s. Tuomi), Nairn Centressa; kaksi poikaa, Robert, R. R. 1 Worthinton, ja Edwin, Nairn Centressa; yksi tytär, Brenda, kotona; yksi sisko, Olga Nauha Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St., Spruce kadun kulm., perjantaihin kello 12.30 ip. josta saatetaan Nairn Centren United-kirkkoon, missä toimitetaan hautausseremonia klo 1.30 ip. pastori B. A. Warrenin johdolla. Saatetaan viimeiseen lepoon Nairn Centren hautausmaahan.

Sosdem-johtajat jatkavat liittoa kokoomuksen kanssa

Helsinki. — Sosdem-puolueen puoluetoimikunta päätti perjantaina — ainakin julkisuuteen saatetun tiedonannon mukaan — jatkaa presidentinvaalivalmistelujaan liitossa kokoomuspuolueen kanssa niinkuin mitään ei olisi tapahtunut. — Ei ole näköpiirissäkään tekijää, mikä voisi muuttaa puolueemme kantaa presidentinvaalikysymyksessä, selitetään "urheasti" julkilausumassa.

Yleisesti odotettiin, että puoluetoimikunta nyt pelastaisi mitä pelastettavissa on ja irtisanoutuisi Honka-ryhmittymästä. Kokoomuspuolue saattoi julkisuuteen oman toiveensa Tannerin erosta ja rakennelman hajoamisesta tällä tavoin, mutta turhaan. Tanner ei halua jäädä syrjään.

Rakoilu jatkuu muissa oikeistorintaman puolueissa. Ruotsalaisen kansanpuolueen kerrotaan nyt olevan sitä mieltä, että puolueen pitäisi eheyttää rivinsä vetäytymällä pois oikeistoliitosta ja siten hajoitettaisiin koko oikeistopuolueiden vaalirakennelma.

Oikeistopuolueiden seuraavan siirron sanotaan tapahtuvan vasta sen jälkeen kun suurlähettiläs Wuori on saapunut Moskovasta.

Sosdem-puolueen pitkässä julkilausumassa selitetään, että sosialidemokraattinen puoluetoimikunta ei tunne sellaisen ryhmittymän olemassaoloa, joka pyrkisi maan ulkopolitiikan muuttamiseen. Päätöksessä hyväksytään tasavallan presidentin päätös eduskunnan hajoittamisesta ja ennenaikaisista vaaleista.

Kolme pormestarin ehdokasta Capreolissa

Capreol. — Viime tiistai-iltaan mennessä 15 ehdokasta oli ilmoittanut rupeavansa valtuuston ehdokkaaksi. Valtuuston valitaan kuusi jäsentä.

Pormestarin ehdokkaita ovat nykyinen pormestari Harold Prescott, John McLean ja Peter Gryschuck.

— Pohjois-Korean kansandemokratia aikoo poistaa kaikki verot v. 1967 mennessä, sanotaan Korean keskusuutistoimiston tiedotuksessa, jonka mukaan verot on jo nykyään erittäin vähäiset, mutta että v. 1967 kulumassa olevan 7-vuotissuunnitelman päätyttyä kaikki pohjoiskorealaiset tulevat vapautumaan kaikesta verotaakasta.

Portugalin menettely sai tuomion YKssa

New York. — YKn holhoushallintoneuvosto hyväksyi viikko sitten maanantaina äänin 83—3 — lisäksi 3 maata oli äänestämättä — päätösauselmaehdotuksen, jossa Portugal tuomitaan, koska se on kieltäytynyt antamasta tietoja siirtomaisstaan. Samalla kehotetaan kaikkia jäsenmaita olemaan antamatta Portugalille mitään sellaista apua, mitä se voisi käyttää hyväkseen väestön sortamiseksi hallintoalueillaan.

Ei-äänet olivat Portugalin, Etelä-Afrikan ja Espanjan, kun taas Ranska ja Bolivia eivät halunneet lausua mielipidettään. Portugalin edustaja piti päätöslauselmaa laittomana ja diskriminoivana.

Päätöslauselmassa ehdotetaan, että olisi asetettava 7-jäseninen komitea keräämään tietoja Portugalin siirtomaista.

Kielto antaa Portugalille apua koskee myös lähinnä aseiden toimittamista.

Aikaisemmin oli YKn poliittinen erikoisvaliokunta kehottanut jäsenvaltioita ryhtymään diplomaattisiin ja poliittisiin toimenpiteisiin Etelä-Afrikkaa vastaan, jotta Pretorian hallitus saataisiin muuttamaan rotupolitiikkaansa. Valiokunta kehotti samalla turvallisuusneuvostoa päättämään, olisiko Etelä-Afrikka erotettava YKsta.

Tämä 31 afrikkalaisen valtion päätöslauselmaehdotus hyväksyttiin äänin 55—26, minkä lisäksi annettiin 20 tyhjää lippua.

Yleiskokous ottaa nyt käsiteltäväkseen sekä Portugalia että Etelä-Afrikkaa koskevat päätöslauselmat.

Poliittinen erikoisvaliokunta hyväksyi myös hieman lievemmän päätöslauselmaehdotuksen, jossa jäsenvaltioita kehotetaan ryhtymään sellaisiin erillisiin tai yhteisiin toimenpiteisiin, jotka ovat sopusoinnussa YKn sääntöjen kanssa, saadakseen Etelä-Afrikan luopumaan apartheidpolitiikastaan.

KOKEMUKSESTA TIESI

Poliisit pidättivät kadulla hiukan hiprakassa olevan miehen.

"Mitä te teette kadulla kello 4 aamulla?"

"Olen menossa luennolle", hän vastasi.

"Kello 4 aamulla?" ärjäsi poliisi. "Luuletteko meidän uskovan teitä?"

"Varmasti uskoisitte", vastasi mies, "jos tuntisitte vaimoni."

Perinnöllisiä joulutapoja Norjassa

Kuten muuallakin pohjolassa, joulujuhlaa vietetään Norjassa vuoden pimeimmän ja lyhimmän päivän jälkeen. Mutta Norjan tapaisessa maassa, missä keskipäivän varjot ovat pitkiä jo syyskuussa, "auringon kääntyminen" joulukuun 21 pnä antoi aiheen päivänseisausjuhlille jo kauan ennen kristinuskon maahan tuloa yhdennellätoista vuosisadalla. Pakanallinen taikausko yhtyneenä kuolleitten takaisintuloon vuoden pimeimpänä aikana, antoi aavemaisen tunnelman valoisampien päivien tulon juhlalle.

Scandinavian Airlines Systemin koneilla Norjaan jouluksi lentävät canadalaiset vierailijat tulevat pian havaitsemaan, että joulutavat vaihtelevat siellä eri alueilla. Yhteistä kaikille alueille on kuitenkin kotien joulusiivous sekä mässäilyä lähentelevä ruuanlaitto ja leivonta, mitkä edeltävät joulujuhlaa. Monella alueella on vieläkin "pakollista" varata 14 lajia leivoksia — eri lajia joka päiväksi koko joulujuhlan ajaksi. Toisaalta miehet huolehtivat tärkeästä jouluoluen valmistamisesta — mikä on vieläkin ylpeyden ja kovan kilpailun aiheuttajana monella alueella. Jo päiviä ennen joulua on tapana vierailla lähiseudun maataloissa ja maistella naapurin olutta.

Jouluaatto alkaa perinteellisellä illallisella. Siihen kuuluu riisipuuro, johon on kätketty manteli, mikä lupaa jotakin erittäin hyvää sille jonka lautaselle se osuu. Tätä ruokalajia voi seurata "lipeäkala" tai siankotletti ja -makkara-annos, tai keitettyä turskaa, riippuen siitä mistä osasta maata on kysymys.

Sen jälkeen siirrytään olohuoneeseen missä on joulukuusi, koristettuna kirkkailla koristepapereilla, pienillä Norjan lipuilla ja muilla koristeilla. "Joulupuu" on pakollinen joulujuhlan vietossa Norjassa.

Viime vuosiin asti Norjassa ei tunnettu lainkaan joulupukin perinteitä. Joululahjoja jakoi yleisesti perheen pää tai ne pantiin joulukuusen alle, mistä joku lapsista jakoi ne. Viimeaikoina on kuitenkin joulupukin populäärisyys muissa maissa herättänyt uudelleen eloon muinaisen norjalaisen "pukin", "Julesven" tai "Julenisse"-nimisen lahjojen jakajan. Jouluaatto kuuluu Norjassa lapsille. Sen jälkeen kun perhe on syönyt illallisen ja tavallisesti "puun" alla olleet lahjapaketit avattu, nuoret ja vanhat tanssivat käsi kädessä piirileikkiä joulukuusen ympärillä laulaen tuttuja joululauluja. — SAS

JOULU SUOMESSA SAS:in ALHAISILLA HINNOILLA
Nyt vain $53.00 alas*

SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM
323 DOMINION SQUARE BLDG., MONTREAL, P. Q.
UNiversity 1-8311
244 BAY STREET, TORONTO, ONT.
EMpire 2-5221

Ah-h, olla jouluna Suomessa! Nähdä omaiset jälleen — ja antaa heidän nähdä teidän perheenne! Miksi ei? Ottakaa SAS 17-päivän säästö huvimatka ja säästäkää jopa $136. Lennätte DC-8 jet Atlannin yli, tai napareittiä, varustettuna erikoisella SAS Maitre de Cabine palvelulla . . . Kuuma, maukas ruoka . . . ystävällinen scandinavialainen henkilökunta. Jos te ette voisi mennä, niin tuottakaa omaisenne tänne samoilla alhaisilla hinnoilla! Tiedustelkaa SAS matka-asiamieheltä, tai SAS:ista.

*EDESTAKAINEN SÄÄSTÖ MATKA MONTREALISTA NEW YORKIN KAUTTA, MAALISK. 31 P. 1962.

SAS'in lentolinjaa edustavat:

O.K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
697 Bay St., Toronto, EM 6-9488
107 Dunlop E., Barrie, PA. 6-6525

Ritari Agencies, Ltd.
Matkailutoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-5685

Sydämelliset onnittelumme teille

Tilda ja Jack Männistö

20-vuotishääpäivänne johdosta!

Parhainta onnea ja menestystä teille tämän merkkipäivän johdosta toivottavat seuraavat sukulaiset, toverit ja ystävät:

Anneli, Leo ja pojat
Anelma, Sulevi ja lapset
Laimi, Viljo ja Mauno
Hilja ja Anton Kaisla
Hilja Smith
Edla Möttönen
Aune ja Bill Wilson
Sofia Järvi
Helena ja Svante Mylly
Sigrid ja Väinö Holla ja lapset
Uno Sirviö
Vieno ja Emil Johnson
Elvi ja Bill Salo
Janne Autio
Helvi ja Paul Silta
Rudy, Ricky ja Lily Courville
Hilma ja Riku Valli
Impi ja Frank Tommila
Vilma ja Eino Lehtola
Ellen ja Fred Kivinen
Hilda Kauppila
Katri ja Uuno Korpi
V. Rintamäki
E. Seppilä
Irja ja Väinö
Irja ja Aatu
Senja ja Edwin Suksi
Lempi ja Eino Mäki
Alma Lundgren
Helmi ja Olavi Lindroos
Impi ja Einar Mähönen
Aino Peltomäki

Ilmi ja Lorne Rollins
Venla ja Antti Luukko
Ida ja O va
Hilda ja Tom Tuori
Senja ja Axel Kakkuri
Mirjam ja Antti Junkala
Helga ja T. Kivi
Ida Riutta
Joan ja Karl Palomäki
Maiju Majander

Finnish-haalilla Sudburyssa, Ont.
Marraskuun 21 päivänä 1961

VALIKOIMA

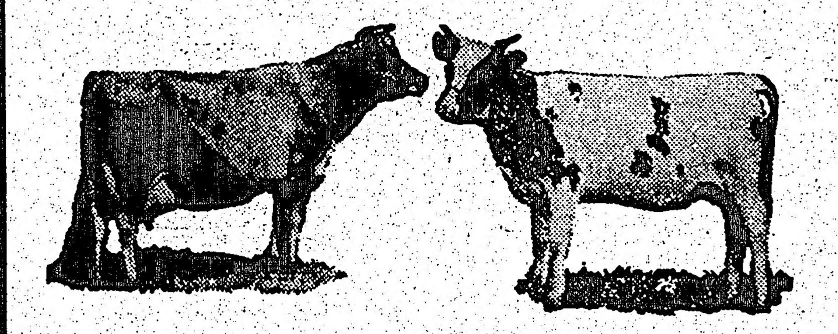

COCK O' THE NORTH LAATUREHUSEOKSIA

RUOKINTAOHJELMA

Cock o' the North VASIKKAIN ALOTTAJA
JAUHONA tai PELLETTINA — taloudellisesti ottaa maidon sijan — antaa nopeaa kasvua ja isoja terveitä vasikoita.

Cock o' the North VASIKKAIN KASVATTAJA
kehittää kasvavista hiehoista tuottoisia.

Cock o' the North poikivien lehmien REHUSEOS
kuntoistuttaa vasikat ja lehmät — kehittää enemmän maitoa ja taloudelisempia vasikoita.

Cock o' the North 16% MAITOKARJAN SEOS
tuo jatkuvasti korkeimpaa maidon tuotantoa kautta vuoden.

Cock o' the North 24% maitokarjan "SUPPLEMENT"
voidaan sekoittaa kotimaisen viljan kanssa muodostamaan taloudellisen ja tasaisen seoksen.

Cock o' the North 32% maitokarjan konsentraatti
korkeasti konsentroitu proteeni jota voi sekoittaa paikallisten viljojen kanssa.

SUOMALAINEN PALVELU

Edward Grain LTD.

APULANTAA, HYONTEISMYRKKYÄ
SUOSITTUJA REHUSEOKSIA
SIEMENIÄ, VILJAA JA SUOLAA
PUHELIN OS. 5-6421
COCK O' THE NORTH FEEDS
66 ELM ST. WEST SUDBURY